

Riksrevisionens styrelses redogörelse angående Riksrevisionens årsredovisning för 2007

Till riksdagen

Riksrevisionens styrelse överlämnar härmed Riksrevisionens årsredovisning för 2007. Enligt 12 kap. 7 § regeringsformen och 12 § lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen ska styrelsen besluta om årsredovisning för myndigheten. Årsredovisningen har vid sammanträde den 20 februari 2008 fastställts av styrelsen.

Stockholm den 20 februari 2008

På Riksrevisionens styrelses vägnar

Eva Flyborg

Anna Aspegren

Följande ledamöter har deltagit i beslutet:

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Eva Flyborg (fp), Anne-Marie Pålsson (m), Carina Adolfsson Elgestam (s), Ewa Thalén Finné (m), Alf Eriksson (s), Per Rosengren (v), Margareta Andersson (c), Helena Hillar Rosenqvist (mp), Rose-Marie Frebran (kd), Leif Pettersson (s) och Lennart Hedquist (m).

Grundläggande bestämmelser

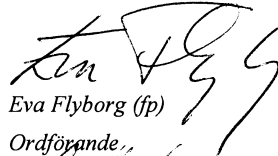
12 kap. 7 § regeringsformen

3 kap. 8 §, 8 kap. 12–14 §§ och 9 kap. 8 § riksdagsordningen

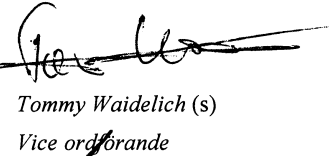
Lag (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

Lag (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen

Riksrevisionens årsredovisning undertecknas i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag av samtliga styrelseledamöter och myndighetens chefer.

Eva Flyborg (fp)
Ordförande

Tommy Waidelich (s)
Vice ordförande

Anne-Marie Pålsson (m)

Larina Adolfsson Jägestam (s)

Ewa Thalén Finné (m)

Alf Eriksson (s)

Per Rosengren (v)

Björn Hamilton (m)

Margareta Andersson (c)

Helena Hillar Rosenqvist (mp)

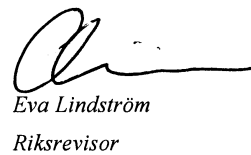
Rose-Marie Frebran (kd)

Lennart Gröfberg
Riksrevisor

Karin Lindell
Riksrevisor

Eva Lindström
Riksrevisor

Innehållsförteckning

Till riksdagen	1
Grundläggande bestämmelser	2
Innehållsförteckning.....	3
Riksrevisorernas inledning.....	5
Resultatredovisning 2007.....	7
Verksamhetens resultat	7
Ekonomisk översikt.....	8
Verksamhetens kostnader.....	8
Finansiering.....	9
Anslag	10
Avgifter för internationell uppdragsverksamhet.....	11
Avgifter för årlig revision.....	11
Räntekontot	12
Fördelning av årsarbetskrafter på verksamhetsgrenar och stödverksamhet och övrig administration.....	12
Driftskostnader per årsarbetskraft	13
Utgifter för omställningsverksamheten 2003	13
Årlig revision	14
Målsättning för verksamheten	14
Resultat och bedömning	14
Effektivitetsrevision	17
Målsättning för verksamheten	17
Resultat och bedömning	18
Internationell verksamhet	24
Internationell revision, samverkan och kontakter.....	24
Internationellt utvecklingssamarbete.....	25
Internationell avgiftsfinansierad verksamhet.....	28
Resultat och bedömning	28
Övrig avrapportering och externa kontakter.....	30
Övrig avrapportering	30
Externa kontakter	31
Revisionens efterarbete	32
Resultat och bedömning	33
Styrelsen.....	34
Styrelsens behandling av granskningarna.....	34
Styrelsens övriga arbete.....	34
Vetenskapliga rådet.....	35
Kompetens och personal	36
Kompetens.....	36
Personal	38
Sjukfrånvaro.....	39
Resultat och bedömning	39

Sammanställning över väsentliga uppgifter.....	41
Finansiell redovisning	42
Resultaträkning.....	42
Balansräkning	43
Anslagsredovisning	45
Redovisning mot anslag.....	45
Redovisning mot inkomsttitel.....	45
Redovisning mot bemyndiganden	45
Finansieringsanalys	46
Tilläggsupplysningar och noter	49
Tillämpade redovisningsprinciper	49
Värderingsprinciper	50
Noter.....	51
Uppgifter om ledande befattningshavare	56
Styrelseledamöters och suppleanters uppdrag 2007	56
Ersättningar och förmåner som utbetalats under 2007.....	57
Framtida åtaganden.....	58

Riksrevisorernas inledning

Riksrevisionen är en myndighet under riksdagen med uppgift att granska den verksamhet som bedrivs av staten. Riksrevisionen ska genom oberoende revision bidra till demokratisk insyn och medverka till god resurshushållning och effektiv förvaltning i staten.

Under Riksrevisionens första år har vi arbetat med utveckling av organisation och arbetsformer – verksamheten har varit i ett uppbyggnadsskede. Detta har inneburit att vi inte till fullo utnyttjat de resurser som riksdagen anvisat.

Målet för 2007 var att prioritera granskningsverksamheten. I prioriteringen låg att de administrativa kostnaderna skulle minska dels genom att överföra resurser från stödverksamheten till granskningsverksamheten, dels genom att bli mer kostnadseffektiva i vår verksamhet. Frigjorda resurser från stödverksamheten skulle användas för att öka kvaliteten i vår effektivitetsrevision. Vi valde därför att inte öka målet för antalet rapporter utan att i stället ge mera resurser till granskningarna för att dessa skulle bli bredare, djupare och djärvare.

Vi har nått våra mål och utnyttjat tilldelade resurser. Vi har minskat de administrativa kostnaderna till förmån för effektivitetsrevision. Riksrevisionen har under 2007 lämnat beslutsunderlag rörande väsentliga delar av den statliga verksamheten. Antal granskningsrapporter som slutförts under 2007 var 30, vilket överensstämmer med den målsättning som fastställts. De granskningar som vi publicerat under 2007 har avsett mer komplicerade områden än tidigare. Vi har också valt att lägga mer resurser på riktad områdesbevakning – en utveckling som krävt mer granskning och ökat behovet av särskild kompetens och kvalitetssäkring. Vi har tillfört granskningen kompetens både genom att utveckla och rekrytera personal och genom att i högre grad anlita externa specialister.

Vi har nått våra mål även inom årlig revision. Revisionsberättelser har lämnats i rätt tid och enligt god revisionssed. En bra grund har också lagts för de revisionsberättelser som ska lämnas 2008 avseende räkenskapsåret 2007. Årlig revision har också genom ökad operativ tid nu vänt ett underskott i den avgiftsbelagda verksamheten till ett överskott. Detta har kunnat ske trots en relativt hög personalomsättning.

Utvecklingssamarbetet med nationella revisionsorgan i ett antal utvecklingsländer har under 2007 bedrivits som samarbetsprojekt i södra Afrika, Centraleuropa och på Balkan. Våra insatser leder till resultat och får stort gensvar hos de revisionsmyndigheter vi samarbetar med. Vårt internationella samarbete i övrigt prioriteras i första hand med utgångspunkt i granskningsverksamhetens behov av att ta del av nya kunskaper och erfarenheter i vår omvärld.

Våra administrativa funktioner har arbetat med att utveckla och effektivisera sina respektive verksamheter och har därvid bidragit till minskningen av Riksrevisionens samlade administrativa kostnader.

Under 2007 har vi inriktat oss på åtgärder som syftar till att öka effekterna av vår verksamhet. Det gäller såväl för granskningsverksamheten som för den internationella verksamheten. De tematiska granskningsinriktningarna har fått ett tydligare genomslag i vår organisation och i de granskningar som genomförs. Granskningsmetoder och formerna för den gemensamma kvalitetssäkring har utvecklats, och vi har lagt ökad vikt vid hur vi kommunicerar våra resultat med omvärlden. Under 2007 publicerade vi vår första uppföljningsrapport där åtgärder vidtagna till följd av vår granskning beskrivs.

Vi kan se tillbaka på ett framgångsrikt 2007. Under året har vi uppnått våra verksamhetsmål och samtidigt höjt kvaliteten i myndighetens arbete. Dessa framgångar har vi nått tack vare våra medarbetares kompetens och goda arbetsinsatser.

Resultatredovisning 2007

Riksrevisionens uppgifter framgår av lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. samt av lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen. Riksrevisionen ska årligen granska myndigheternas årsredovisning (årlig revision) och granska om staten med hänsyn till allmänna samhällsintressen får ett effektivt utbyte av sina insatser (effektivitetsrevision). Riksrevisionen ska även bedriva internationell verksamhet.

Verksamhetens resultat

Riksdagen har lagt fast uppgifterna för Riksrevisionen i regeringsformen och i annan lagstiftning. Uppgiften att granska hela verkställighetskedjan och förse riksdagen och regeringen med ett kvalificerat beslutsunderlag ställer höga krav på myndigheten.

Riksrevisionen ska, enligt 3 § lagen (2006:999) med ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen, för riksdagen redovisa verksamhetens mål och de resultat som uppnåtts. Av 2 § samma lag framgår vidare att Riksrevisionen i sin verksamhet ska eftersträva hög effektivitet och iakttä god hushållning. I denna resultatredovisning redovisas de resultat som uppnåtts under verksamhetsåret 2007. Riksrevisionen redovisar även en bedömning av hur verksamheten har utvecklats. Nyheter i årets resultatredovisning är att redovisningen av prestationer och kostnader inom verksamhetsgrenen effektivitetsrevision har utvecklats så att vi redovisar styckkostnader för publicerade granskningar.

I ett nytt avsnitt i resultatredovisningen redovisas även den årliga rapporten, uppföljningsrapporten, övrig avrapportering samt våra externa kontakter.

Riksrevisionen lämnar i Årliga rapporten (RiR 2007:14) en samlad presentation av de viktigaste iakttagelserna som gjorts inom såväl effektivitetsrevision som årlig revision. Riksrevisionen publicerade våren 2007 en första uppföljningsrapport. I denna redovisas regeringens, granskade myndigheters och bolags åtgärder med anledning av Riksrevisionens granskningsrapporter. En uppföljningsrapport ska publiceras årligen.

Inom ramen för den internationella verksamheten har Riksrevisionen haft uppgiften dels att företräda Sverige inom området statlig revision, dels att genomföra internationellt utvecklingssamarbete. Riksrevisionen har lett arbetet med att utveckla internationella revisionsriktlinjer för finansiell revision inom offentlig verksamhet. Myndigheten biträdde under året även Europeiska revisionsrätten vid dess granskningar i Sverige. Inom det internationella utvecklingssamarbetet pågick sex projekt under 2007. Dessutom har ytterligare ett samarbetsprojekt påbörjats under hösten.

Ekonomisk översikt

I den ekonomiska översikten sammanfattas verksamhetens ekonomiska resultat.

Verksamhetens kostnader

Riksrevisionen har i tidigare årsredovisningar redovisat sin verksamhet inom tre verksamhetsgrenar – årlig revision, effektivitetsrevision samt internationell verksamhet. I årsredovisningen för 2007 redovisas i ett nytt kapitel även kostnader för övrig avrapportering och externa kontakter. Kostnader för denna verksamhet har tidigare år huvudsakligen redovisats som effektivitetsrevision eller gemensamma kostnader¹.

Inför 2007 fastställdes ett mål att myndighetens operativa tid² skulle öka med fem procent samt att de gemensamma kostnaderna³ (administrativa kostnader) skulle minska med tre procent. I samband med detta skulle också tidsanvändningen inom myndigheten ses över med sikte på att öka den operativa tiden. Vi har också gått igenom aktiviteter som redovisats som internt stöd för att avgöra om några av dessa ska redovisas som operativ verksamhet. I några fall har detta inneburit att en aktivitet som tidigare definierades som gemensam kostnad nu redovisas som operativ verksamhet. Hanteringen av granskningar i styrelsen är ett sådant exempel. Vägledningen för tidredovisning har också förtydligats för att underlätta och förbättra kvaliteten på tidrapporteringen.

Vi har uppnått målet för den operativa tiden⁴ genom att den ökat till 63 (58) procent. De gemensamma kostnaderna har minskat från 170,5 till 166,4 miljoner kronor – en minskning med 2,4 procent. I gemensamma kostnader ingår ett nettobelopp på ca 4 miljoner kronor som är en retroaktivt debiterad pensionskostnad som avser åren 2003–2006 och som redovisas som en periodavgränsningspost i årsredovisningen.

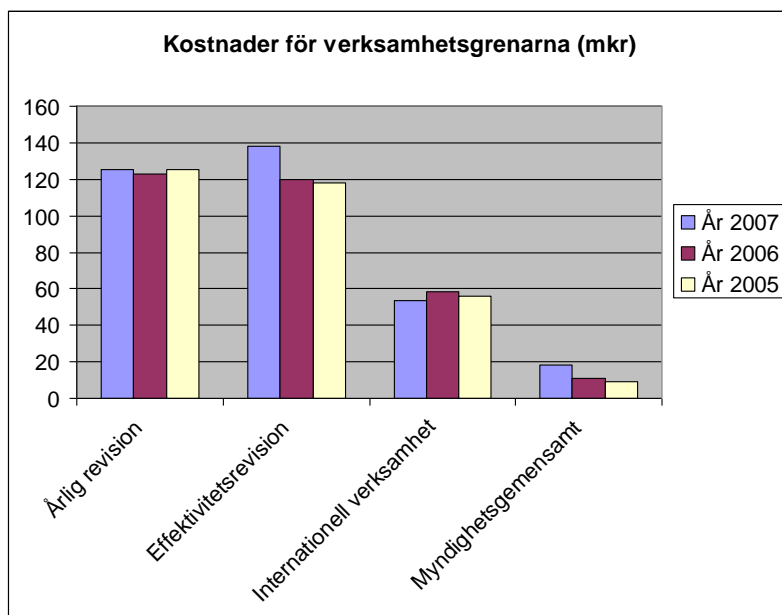
Verksamhetens kostnader inklusive transfereringar uppgår till sammanlagt 335 (313) miljoner kronor. De gemensamma kostnaderna är fördelade till verksamhetsgrenarna samt prestationer i det nya kapitlet Övrig avrapportering och externa kontakter.

¹ Jämförelsesiffror för 2006 och 2005 har beräknats enligt de principer som från och med 2007 gäller för redovisning inom Övrig avrapportering och externa kontakter. I vissa fall har kostnader beräknats efter schablon.

² Operativ tid definieras i avsnittet Tillämpade redovisningsprinciper.

³ Definitionen av gemensamma kostnader finns i avsnittet Tillämpade redovisningsprinciper.

⁴ Operativ tid definieras i avsnittet Tillämpade redovisningsprinciper.

Kostnaderna för årlig revision har ökat något jämfört med 2006. Kostnadsökningen beror i huvudsak på ökade konsult- och resekostnader med 2,3 miljoner kronor.

Kostnaderna för effektivitetsrevision har ökat med drygt 18 miljoner kronor. Detta är en följd av den ökade satsningen på granskningsverksamheten. Satsningen har inneburit att vi rekryterat både generalister och specialister. Därutöver har vid behov externa specialister anlåtts.

Kostnaderna för den internationella verksamheten har minskat med knappt fem miljoner kronor. Minskningen är hänförlig till en nedgång inom det internationella utvecklingssamarbetet samt att övriga delar inom den internationella verksamheten redovisar minskade kostnader.

Den tillkommande redovisningen Övrig avrapportering och externa kontakter redovisar en ökning på nästan nio miljoner kronor. Flera av de aktiviteter som redovisas här är nya för året, vilket förklarar ökningen.

Den samlade effekten av ovan beskrivna förändringar är att vi nu bedriver verksamheten på en nivå som i stort motsvarar det anslag som anvisas myndigheten.

Finansiering

Riksrevisionens verksamhet finansieras med anslaget 90:1 Riksrevisionen under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. Det internationella utvecklingssamarbetet inom verksamhetsgrenen internationell verksamhet finansieras med anslaget 8:5 Riksrevisionen: Internationellt utveck-

lingssamarbete under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. En mindre del av den internationella verksamheten finansieras med avgifter.

Anslag

Riksdagen beslutar om anslag för Riksrevisionens verksamhet. I tabellen nedan redovisas disponibla anslag, utfall samt anslagssparande för budgetåret 2007.

Anslag (tkr)	Ingående anslags-sparande	Anvisade medel	Indragning av anslags-sparande	Årets utfall	Utgående anslags-sparande
Utgiftsområde 2 Samhälls-ekonomi och finansförvaltning 90:1 Riksrevisionen (ramanslag)	18 473	282 538	10 073	283 987	6 951
Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd 8:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete (ramanslag)	2 692	40 000	1 492	36 773	4 427
Summa	21 165	322 538	11 565	320 760	11 378

För budgetåret 2006 redovisades ett anslagssparande på sammanlagt 21,2 miljoner kronor. Riksrevisionen har beslutat i enlighet med 4 § lagen (2006:999) med ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen att myndigheten ska föra bort som indragning det anslagssparande som vid slutet av budgetåret 2006 översteg tre procent av anslagsbeloppet för respektive anslag. Indragningen genomfördes i maj 2007. För 2007 redovisas ett sammanlagt anslagssparande på 11,4 miljoner kronor.

Utgifterna på anslaget 90:1 Riksrevisionen överstiger 2007 anvisade medel, vilket innebär att en del av det ingående anslagssparandet (ca 2 miljoner kronor) tagits i anspråk för att finansiera verksamheten under 2007.

Riksrevisionen gör bedömningen att verksamhetens omfattning därmed motsvarar anslagsutrymmet.

För anslaget 8:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete har 92 procent av anslaget utnyttjats. Nedgången jämfört med 2006 beror framför allt på att projektet i Moçambique avslutades i början av 2007. Uppdragen under första hälften av verksamhetsåret 2007 kom inte upp till samma nivå som 2006. Under andra halvåret ökade dock verksamhetens omfattning och ligger på samma nivå som föregående år.

Riksrevisionen gör bedömningen att verksamhetens omfattning därmed motsvarar anslagsutrymmet.

Avgifter för internationell uppdragsverksamhet

Riksrevisionen bedriver även avgiftsfinansierad internationell verksamhet i mindre omfattning. Riksrevisionen har under 2007 bedrivit denna verksamhet inom endast två uppdrag. Verksamheten ska bedrivas med full kostnadstäckning.

Internationell uppdragsverksamhet 2005–2007

(tkr)	2007	2006	2005
Intäkter	2 220 ⁵	2 699	2 658
Kostnader	1 785	2 437	4 585
Årets överskott	435	262	-1 927
Balanserat överskott	6 486	6 224	8 151

Uppdragsverksamheten uppvisar ett överskott på sammanlagt på 435 000 kronor under 2007. Uppdraget i Malawi som svarat för den större delen av denna verksamhet har avslutats under 2007.

Avgifter för årlig revision

Riksrevisionen ska sedan den 1 januari 2004 ta ut avgift⁶ för årlig revision samt för revision i de fall som avses i aktiebolagslagen (2005:551) och stiftelselagen (1994:1220). Avgiften ska beräknas så att full kostnadstäckning uppnås. Riksdagen har beslutat om vilken tidtaxa som ska tillämpas. Ersättning för direkta kostnader för konsulter, resor och liknande bestäms för sig. Riksrevisionen redovisar inkomsterna mot inkomstitel 2558 Avgifter för årlig revision och disponerar således inte avgifterna.

Av tabellen nedan framgår att den avgiftsbelagda verksamheten uppvisar ett överskott för 2007. Riksrevisionen framförde i årsredovisningen för 2006 att tidsanvändningen inom myndigheten skulle ses över med sikte på att öka andelen fakturerad tid i förhållande till total tid inom verksamheten. Resultatet av översynen fick till effekt att den fakturerade tiden har ökat från 96,9 till 98,4 procent av den fakturerbara tiden. Samtidigt har den operativa tiden ökat från 69,3 till 72,6 procent. En annan bidragande faktor till det positiva resultatet är att de gemensamma kostnaderna för myndigheten under 2007 har minskat.

⁵ Intäkterna redovisas inklusive finansiella intäkter.

⁶ Enligt 14 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

Resultat årlig revision 2005–2007

(tkr)	2007	2006	2005
Intäkter	132 215	120 538	121 148
Kostnader	125 051	122 839	120 691 ⁷
Årets resultat	7 164	-2 301	457
Balanserat underskott	3 603	1 302	1 759

Räntekontot

Räntekontot i Riksgäldskontoret används för de medel som myndigheten disponerar i sin verksamhet. Vid ingången av 2007 uppgick saldot på räntekontot till 30,8 miljoner kronor. Av dessa utgjorde 12,0 miljoner kronor anslagssparande som översteg tre procent av anvisade medel.

Vid utgången av 2007 uppgår saldot på räntekontot till 26,3 miljoner kronor – en minskning med 15 procent. Minskningen förklaras främst av ett minskat anslagssparande.

Fördelning av årsarbetskrafter på verksamhetsgrenar och stödverksamhet och övrig administration

Av sammanställningen av väsentliga uppgifter framgår att antalet årsarbetskrafter för verksamhetsåret 2007 var 287, en minskning i förhållande till 2006 med netto sex årsarbetskrafter. Minskningen fördelar sig på verksamhetsgrenar, stödverksamhet och övrig administration enligt följande:

- Årlig revision – en minskning med en årsarbetskraft
- Effektivitetsrevision – en ökning med sex årsarbetskrafter
- Internationell verksamhet – en ökning med en årsarbetskraft
- Övrig avrapportering och externa kontakter – en ökning med två årsarbetskrafter
- Stödverksamhet och övrig administration – en minskning med 14 årsarbetskrafter.

Som framgår svarar stödverksamhet och övrig administration för den största delen av minskningen i totala antalet årsarbetskrafter. Här ingår personalens kompetensutveckling, verksamhetsutveckling, förvaltning av processer samt övrig administration. Av dessa har verksamhetsutveckling minskat i jämförelse med 2006 då en större organisationsöversyn genomfördes. En annan bidragande orsak till minskningen av årsarbetskrafter inom stödverksamheten är att såväl effektivitetsrevisorer som årliga revisorer under året använt mindre tid för interna prestationer (stödverksamhet och administration) och mer tid till granskning. Den operativa tiden har ökat.

⁷ De allmänna försäkringskassorna omfattades inte av avgiftsbeläggningen. Kostnaderna är därför lägre än de som redovisas för verksamhetsgrenen Årlig revision.

Driftskostnader per årsarbetskraft

Sammanställningen av väsentliga uppgifter visar att driftskostnaderna per årsarbetskraft har ökat med ca tio procent under 2007 jämfört med 2006. I driftskostnader ingår kostnader för personal, kostnader för lokaler och övriga driftskostnader.

Kostnaderna för personal har ökat med nio procent. I kostnader för personal ingår förutom lönekostnader och sociala avgifter bland annat kostnader för rekrytering, friskvård och kursavgifter. Den största delen av ökningen inom denna grupp utgörs av sociala avgifter inklusive pensionskostnader. Avgångarna under 2007 har inneburit att kostnaderna för rekrytering (ersättningsrekrytering) och annonsering har ökat. En satsning på friskvård har också bidragit till den sammanlagda ökningen på nio procent.

Utgifter för omställningsverksamheten 2003

Enligt finansutskottets betänkande 2003/04:FiU2 skulle Riksrevisionen kunna belasta anslaget, 1:15 Riksrevisionsverket: Avvecklingskostnader (senast uppfört på statsbudgeten 2003 under utgiftsområde 2), med utgifter som uppstod i samband med avveckling av personal. Skälet var att de totala kostnaderna inte var kända när anslaget för Riksrevisionen beräknades.⁸ I slutet av 2004 upphörde möjligheterna att belasta anslaget 1:15 Riksrevisionsverket: Avvecklingskostnader, varför de kvarstående utgifterna som helhet belastar anslaget 90:1 Riksrevisionen.

Omställningsutgifter 2005–2007

(tkr)	2007	2006	2005
Utgifter	1 324	1 656	1 682
Avräknat anslag 1:15 Riksrevisionsverket: Avvecklingskostnader	–	–	–
Avräknat anslag 90:1 Riksrevisionen	1 324	1 656	1 682

Omställningskostnader efter 2003 redovisas löpande som gemensamma kostnader inom myndigheten.

⁸ Regeringen har beslutat att det ingående överföringsbeloppet för avvecklingsanslaget inte skulle överföras till 2005.

Årlig revision

Enligt 5 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. ska granskningen av årsredovisningen genomföras enligt god revisionsred. Granskningen syftar till att bedöma dels om redovisningen är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande, dels om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter.⁹

Riksrevisionen ska enligt 3 § samma lag granska årsredovisningen för

- staten,
- Regeringskansliet och, med undantag för AP-fonderna, de förvaltningsmyndigheter som lyder under regeringen,
- riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän, Riksbanken och Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond samt
- Kungliga Slottsstaten och Kungliga Djurgårdens Förvaltning.

Efter varje räkenskapsår avslutas revisionen med en revisionsberättelse.

Om delårsrapport lämnas ska den granskas med undantag för prognoser. Den översiktliga granskningen av en delårsrapport avslutas med revisorsintyg.

Av 1 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. framgår att Riksrevisionen får utse revisorer i statliga bolag och stiftelser¹⁰. Riksrevisionen har dessutom till och med räkenskapsåret 2007 i uppdrag att utse revisor i samordningsförbund¹¹.

Målsättning för verksamheten

Målet för den årliga revisionen är att i enlighet med god revisionsred och i tid avlämna revisionsberättelser avseende årsredovisning för de granskningsobjekt som omfattas av lagen om statlig revision. Grundläggande för all årlig revision är en bedömning av risken för väsentliga fel i årsredovisningen. Det är denna risk som avgör inriktning och omfattning av revisionen.

Resultat och bedömning

Måluppfyllelse

Riksrevisionen har under året lämnat revisionsberättelser för totalt 260 myndigheter och revisorsintyg avseende delårsrapporter för 84 myndigheter. Granskningen har omfattat de objekt som anges i lag och har genomförts i tid och i enlighet med god revisionsred.

⁹ För redovisningen för staten, Regeringskansliet, Kungliga Slottsstaten samt Kungliga Djurgårdens Förvaltning gäller att revisionen inte ska avse ledningens förvaltning.

¹⁰ I enlighet med 9 kap. 8 § aktiebolagslagen (2005:551), 4 kap. 1 § stiftelselagen (1994:1220).

¹¹ I enlighet med 25 § lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

Revisionsberättelser m.m. 2005–2007

(antal)	2007	2006	2005
Revisionsberättelser (avser årsredovisningar)	260	257	278
– varav invändningar	11	16	12
Revisorsintyg (avser delårsrapporter)	84	119	121
– varav invändningar	2	2	5
Revisionsrapporter	52	67	63

Granskningen avseende räkenskapsåret 2006 resulterade i att elva myndigheter fick revisionsberättelse som avviker från standardutformning (invändning). En invändning innebär att Riksrevisionen funnit väsentliga fel i årsredovisningen. Invändningarna för dessa myndigheter i revisionsberättelserna 2007 avsåg olika förhållanden – exempelvis överskridande av anslag, överskridande av befogenheter och brister i periodisering av kostnader.

I 52 fall lämnades revisionsrapporter till myndighetens ledning. Revisionsrapport lämnas när det finns väsentlig information som ska komma till styrelsens och/eller (om styrelse saknas) myndighetschefens kännedom och som i regel kräver åtgärder från myndighetens sida. Om revisionsberättelse innehåller invändning ska den alltid följas av revisionsrapport. När iakttagelserna inte är av den karaktären att de behöver komma till högsta ledningens kännedom lämnas som regel en revisionspromemoria eller en muntlig avrapportering. Riksrevisionens samlade bedömning av den finansiella redovisningen inom statsförvaltningen var att den i stort fungerat väl under räkenskapsåret 2006.

Riksrevisionen förordnar auktoriserade revisorer som genomför revision av statliga bolag och stiftelser bildade av staten. För 2007 förordnades revisorer i 27 bolag och 6 stiftelser. Vad gäller granskning av bolag och stiftelser medverkade de förordnade auktoriserade revisorerna från Riksrevisionen i så kallad gemensam revision¹² med stämموald revisor. För fyra av stiftelserna bildade av staten lämnades revisionsberättelse som avviker från revisionsberättelsens standardutformning. Orsaken var att det inte varit möjligt att fastställa om stiftelserna agerat inom ramen för stiftelselagen och stiftelseförordnandet när stiftelserna tidigare år överfört kapital till bolag.

Regeringen redovisade i Årsredovisning för staten för 2006 de invändningar som Riksrevisionen lämnat.¹³ I budgetpropositionen för 2008 har regeringen redovisat åtgärder och kommentarer med anledning av dessa invändningar.

¹² Gemensam revision innebär att revisorerna har ett gemensamt ansvar för att planera och genomföra revisionen samt komma överens om en arbetsfördelning sinsemellan.

¹³ Regeringsskrivelse 2006/07:101.

Kvalitetssäkring och kvalitetskontroll

Inom Riksrevisionen finns ett internt råd som ska bidra till kvalitetssäkringen av den årliga revisionen. Rådet har till uppgift att lämna sin bedömning av iakttagelser som är av principiell betydelse eller som skulle kunna föranleda en revisionsberättelse respektive ett revisorsintyg som avviker från standardutformning. Rådet har även till uppgift att i efterhand genomföra kvalitetskontroll av årlig revision. Under 2007 genomfördes sådana kontroller av utförd revision vid 16 myndigheter avseende revisionsåret 2006. Samtliga bedömdes uppfylla beslutade kvalitetskrav. En intern vägledning finns som är ett viktigt verktyg för verksamheten inom årlig revision. Utveckling av kvalitetsarbetet har även skett i form av en uppdatering av denna vägledning.

*Kostnader**Fördelning av kostnader mellan olika typer av granskningsobjekt 2005–2007*

(tkr)	2007	2006	2005
Myndigheter	113 789	112 565	116 113
Affärsverk	2 756	3 004	3 218
Bolag och stiftelser	5 670	4 937	4 765
Övriga organisationer	2 836	2 333	1 329
Summa	125 051	122 839	125 424

Förbrukade timmar inom årlig revision 2005–2007

	2007	2006	2005
Myndigheter	104 146	105 261	109 127
Affärsverk	2 476	2 894	2 968
Bolag och stiftelser	4 688	4 075	3 929
Övriga organisationer	1 081	1 585	1 175
Summa	112 392	113 814	117 199

Kostnaderna för årlig revision har ökat med knappt två procent jämfört med 2006. Kostnadsökningen beror i huvudsak på ökade konsult- och resekostnader med 2,3 miljoner kronor. Lönekostnaderna (inklusive högre sociala avgifter) har ökat med 1,6 miljoner kronor medan de gemensamma kostnaderna minskat med 1,8 miljoner kronor inom verksamhetsgrenen.

Den dominerande delen av årlig revision, revision av myndigheter, ligger på i stort sett samma nivå 2007 som 2006. Revision av bolag och stiftelser har ökat genom en inriktning och koncentration på färre bolag där en mer kraftfull insats genomfördes. Revision av samordningsförbunden som redovisas inom Övriga organisationer genomförs till stor del med externa resurser, vilket förklarar skillnaden mellan kostnader och antal timmar.

Effektivitetsrevision

Av 4 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. framgår att effektivitetsrevision främst ska ta sikte på förhållanden med anknytning till statens budget, genomförandet och resultatet av statlig verksamhet och åtgärderna i övrigt men får också avse de statliga insatserna i allmänhet. Granskningen ska främja en sådan utveckling att staten med hänsyn till allmänna samhällsintressen får ett effektivt utbyte av sina insatser.

Riksrevisionens granskningsmandat omfattar den verksamhet som bedrivs av regeringen, Regeringskansliet, domstolarna, förvaltningsmyndigheterna under regeringen, riksdagens förvaltning, myndigheterna under riksdagen samt Kungl. Slottsstaten och Kungl. Djurgårdens Förvaltning. Mandatet omfattar även den verksamhet som bedrivs i aktieföretag om verksamheten är reglerad i lag eller annan författning eller om staten som ägare har ett bestämmande inflytande över verksamheten. Stiftelser får granskas om staten bildat stiftelsen eller förvaltar den. Dessutom omfattar mandatet statliga bidrag med redovisningsskyldighet gentemot staten eller om särskilda villkor meddelats för hur pengarna ska användas. Slutligen får handläggningen av arbetslöshetsersättning hos a-kassorna granskas.

Grundläggande utgångspunkter för Riksrevisionens effektivitetsrevision är att den

- utgår från faktiskt bedrivna verksamhet och därför alltid bedrivs i efterhand,
- syftar till att ta fram underlag som gör det möjligt att utkräva ansvar,
- utgår från tydliga problemindikationer, dvs. tecken på effektivitetsbrister,
- utförs med hjälp av revisionsfrågor som formuleras och besvaras med en hög grad av tillförlitlighet i förhållande till bedömningsgrunder, som normalt kan härledas från beslut eller andra ställningstaganden av riksdagen samt
- täcker hela verkställighetskedjan från regering till underlydande verksamhet.

Effektivitetsrevisionen bedrivs främst i följande steg: områdesbevakning, förstudie och granskning. Uppföljning och extern kommunikation av granskningsresultatet redovisas i kapitlet Övrig avrapportering och externa kontakter.

Målsättning för verksamheten

I Riksrevisionens granskningsplan läggs inriktningen av effektivitetsrevisionen fast i form av ett antal granskningsinriktningar. Dessa är långsiktiga, vilket möjliggör kraftsamling och kompetensuppbyggnad. Syftet är att skapa bredd och djup genom ett antal granskningar inom väsentliga områden. Härutöver finns utrymme för att genomföra granskningar som bedömts vara

särskilt angelägna även om de inte faller inom ramen för beslutade inriktningar.

Med utgångspunkt i granskningsplanens inriktningar planeras de enskilda granskningarna. Dessa framgår av verksamhetsplanen. Målet för effektivitetsrevisionen var enligt verksamhetsplanen för 2007 att slutföra minst 30 granskningsrapporter med hög kvalitet och huvudsakligen inom inriktningarna. Strävan har varit att öka kvaliteten genom att bland annat i ökad utsträckning täcka in hela verkställighetskedjan samt att granska effekter och resultat. Under 2007 har även prioriterats att utveckla det sätt på vilket Riksrevisionen för ut resultatet av effektivitetsrevisionens arbete.

Enligt granskningsplanen för 2007 skulle granskningarna huvudsakligen bedrivas inom nedanstående granskningsinriktningar:

- Regeringens styrning, uppföljning och rapportering
- Förvaltningens interna styrning och kontroll
- Informationskvalitet i staten
- Medborgarperspektivet
- Statliga bolag och stiftelser
- Sverige i EU
- Offentliga finanser
- Hoten mot samhället
- Staten och arbetsmarknaden
- Hållbarheten i transfereringssystemen

Resultat och bedömning

Måluppfyllelse

Riksrevisionen har under året slutfört 30 granskningsrapporter, vilket innebär att det kvantitativa mål som sattes upp i verksamhetsplanen för 2007 har nåtts.

Antalet granskningsrapporter 2005–2007¹⁴

	2007	2006	2005
Mål	30	35	30
Resultat	30	31	30

I det följande ges exempel på granskningar som publicerats under 2007.

Inom granskningsinriktningen *Offentliga finanser* har sju granskningar slutförts. Rapporterna avser till exempel hur regeringen bereder och redovisar skatteutgifter (RiR 2007:3), följer upp kommunernas ekonomi (RiR 2007:16),

¹⁴ Antal rapporter är exklusive årlig rapport. Antal rapporter för 2006 och 2005 har beräknats enligt samma princip.

analyserar finanspolitikens långsiktiga hållbarhet (RiR 2007:21) samt redovisningen av budgeteffekter (RiR 2007:26).

Vidare har en omfattande verksamhet bedrivits inom inriktningen *Hoten mot samhället*. Under året har rapporter om beredskapen för kärnkraftsolyckor (RiR 2007:4), säkerheten vid vattenkraftdammar (RiR 2007:9), statens insatser för att hantera omfattande elavbrott (RiR 2007:17) samt beredskapen för kriser i betalningssystemet (RiR 2007:28) publicerats.

De statliga bolagen och stiftelserna har behandlats i flera granskningar. Bland annat har Riksrevisionen publicerat granskningsrapporter om regeringens beredning av förslag om försäljning av sex bolag (RiR 2007:8), Almi Företagspartners samhällsuppdrag (RiR 2007:15) samt Vattenfall – med vind i ryggen? (RiR 2007:29). De statligt bildade stiftelserna har behandlats i två granskningar rörande stiftelsernas årsredovisningar (RiR 2007:27) respektive kapitalförvaltning (RiR 2007:30).

Under 2007 har en granskningsrapport om funktionshindrade med nedsatt arbetsförmåga publicerats inom inriktningen *Staten och arbetsmarknaden*. Vidare pågår ytterligare ett antal förstudier och granskningar inom inriktningen bland annat avseende nedsättning av socialavgifter och start av näringsverksamhet.

Inriktningen *Hållbarheten i transfereringssystemen* har resulterat i en slutförd granskning av Försäkringskassans hantering av arbetsskadeförsäkringen (RiR 2007:32). Flera förstudier har påbörjats.

Medborgarperspektivet har berörts explicit i några granskningsrapporter: Den största affären i livet – tillsyn över fastighetsmäklare (RiR 2007:7), Tas sjukskrivnas arbetsförmåga till vara? Försäkringskassans kontakter med arbetsgivare (RiR 2007:19), Statens insatser vid anmälningar av vårdskador – Kommer patienten till tals? (RiR 2007:23) samt Vägverkets körprov – lika för alla? (RiR 2007:6). Inom inriktningen *Sverige i EU* pågår en granskning av EU:s gårdsstöd.

Inom ramen för inriktningen *Förvaltningens interna styrning och kontroll* har en granskning av myndighetsstyrelser med fullt ansvar (RiR 2007:25) publicerats. Vad gäller *Informationskvalitet i staten* utgjorde publiceringen av granskningsrapporten Regeringens styrning av informationssäkerhetsarbete i den statliga förvaltningen (RiR 2007:10) avslutningen på en serie granskningar avseende informationssäkerhet. Frågor kring *regeringens styrning, uppföljning och rapportering till riksdagen* har berörts i ett antal av de granskningsrapporter som publicerats under 2007.

Några av de rapporter som publicerats under 2007 hör inte till någon enskild inriktning. Här kan nämnas ett par granskningar avseende bistånd, det vill säga Oegentligheter inom bistånd (RiR 2007:20) och Bistånd genom budgetstöd (RiR 2007:31) samt Statlig tillsyn av bostad med särskild service enligt LSS (RiR 2007:1).

Sammanfattningsvis kan konstateras att vi i huvudsak har följt vår beslutade inriktning.

Kvalitetssäkring

Riksrevisionen har en för effektivitetsrevision gemensam och enhetlig modell för kvalitetssäkring. Huvudansvaret för kvalitetssäkringen har projektet och den ansvarige projektbeställaren för varje granskning. Under genomförandet av en granskning sker en särskild kvalitetssäkring vid tre tillfällen under processens gång.

Syftet med den särskilda kvalitetssäkringen är, förutom att säkerställa att riksrevisorerna får ett tillfredsställande underlag för sina bedömningar, att vara ett allmänt stöd till projektgrupper och projektbeställare samt att så tidigt som möjligt under granskningens gång fånga upp och åtgärda eventuella problem.

Kostnader

Riksrevisionen har tidigare år inte redovisat styckkostnader i resultatredovisningen bland annat beroende på att det inte varit möjligt att göra relevanta jämförelser bakåt i tiden. Ett flertal av de granskningar som genomfördes under 2003 och 2004 hade inletts i de tidigare organisationerna Riksrevisionsverket och Riksdagens revisorer, varför kostnaderna för granskningarna är ofullständiga.

I årets resultatredovisning redovisas kostnader uppdelat på granskningsprocessens tre delar – områdesbevakning, förstudie och granskning. För att möjliggöra en jämförelse över åren har vi valt att hålla isär redovisningen av kostnaderna för de olika delarna av effektivitetsrevisionen eftersom de har olika koppling till under året publicerade rapporter. Ett enskilt års områdesbevakning avser i huvudsak kommande års granskningar. På samma sätt avser ett års kostnader inte bara de under året publicerade rapporterna utan också till stor del granskningar som avslutas först året därpå.

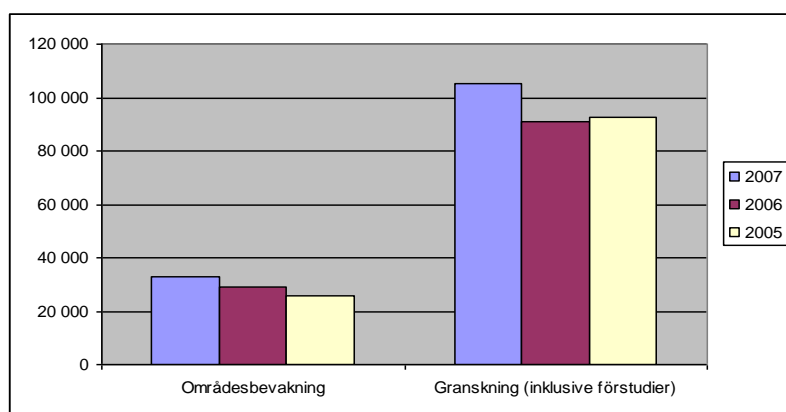
Riksrevisorerna väljer själva vad som ska granskas inom ramen för granskningsmandatet och utför inga andra granskningsuppdrag. Valet av granskningar måste därför utgå från en grundlig bedömning av risk och väsentlighet. En viktig del av effektivitetsrevisionen är därför områdesbevakningen. Den syftar till att upptäcka och fånga in väsentliga risker och problem inom olika områden och ligger till grund för inriktningen av granskningen kommande år. Områdesbevakningen ger Riksrevisorerna underlag inte bara för vad som ska granskas utan också för vad som inte ska granskas. Det handlar dels om att allmänt bevaka och analysera vad som pågår inom den statliga verksamheten, dels om att genom en mer fördjupad (riktad) områdesbevakning närmare analysera behovet av granskning inom ett visst område. En allt större del av områdesbevakningen har de senaste åren varit riktad främst inom de valda granskningsinriktningarna. Områdesbevakningen resulterar i en granskningsplan och en verksamhetsplan. Med utgångspunkt i verksamhetsplanen fattas beslut om vilka förstudier som ska genomföras. Syftet med förstudien är att ta fram underlag för riksrevisors beslut om eventuell granskning. Av förstudien ska det framgå om det förmodade problem som identifierats i samband med områdesbevakningen är både granskningsvärt och

granskningsbart. För att ett problem ska vara granskningsbart ska det gå att granska utifrån någon form av bedömningsgrund. Merparten av de förstudier som genomförs går vidare till granskning.

Under 2007 användes 23 procent (24) av resurserna inom effektivitetsrevisionen till områdesbevakning. Större insatser gjordes bland annat inom områdena bostadspolitiken, public service, människors säkerhet och trygghet samt högskolans dimensionering. Slutsatserna av områdesbevakningen har legat till grund för valet av granskningar enligt granskningsplanen för 2008.

Granskningsverksamheten behöver för att kunna bedrivas effektivt ett längre tidsperspektiv än ett år. I takt med att granskningar avslutas måste nya startas. Mot denna bakgrund har områdesbevakningen och den därpå följande planeringen under 2007 bedrivits med ett tidsperspektiv som även omfattar granskningar som planeras för verksamhetsåret 2009.

Kostnader för effektivitetsrevision 2007 (tkr)

Kostnader för effektivitetsrevision 2005–2007

(tkr)	2007	2006	2005
Områdesbevakning	32 797	29 055	25 639
Förstudier och granskningar	105 315	90 853	92 417
Summa	138 112	119 908	118 057

Förbrukade timmar inom effektivitetsrevision 2005–2007

(antal)	2007	2006	2005
Områdesbevakning	29 328	26 920	22 287
Förstudier och granskningar	99 894	91 720	98 529
Summa	129 223	118 641	120 816

Kostnaderna för förstudier och granskningar har ökat med cirka 16 procent från 2006 till 2007. Anledningen till de ökade kostnaderna är att flera av de

nya granskningsinriktningarna krävt nya typer av kompetens. Dessa kompetenser har dels erhållits genom att medarbetare med rätt kompetens rekryterats till flera av de valda inriktningarna, dels genom att extern kompetens anlitas i en ökande utsträckning – exempelvis genom samarbete med universitet och högskolor. Kostnaderna för extern kompetens uppgick 2007 till 7,9 (3,5) miljoner kronor.

Kostnader för förstudier och granskningar 2005–2007¹⁵

(tkr)	2007	2006	2005
Upparbetade kostnader vid årets början	33 862	38 148	31 422
Årets kostnader	105 315	90 853	92 418
Upparbetade kostnader vid årets slut	40 116	33 862	38 148
Kostnad för under året avslutade granskningar	99 061	95 138	85 692
– varav kostnad för granskningar som avslutats utan publicering	9 442	18 781	19 835
– varav kostnad för under året publicerade granskningar	89 619	76 357	65 857
Antal publicerade granskningar	30	31	30
Kostnad per under året avslutad granskning	3 302	3 069	2 856

Riksrevisorerna beslutade i verksamhetsplanen för 2007 om ökade resurser för effektivitetsrevision med ett oförändrat mål för antalet publicerade rapporter. Resursökningen skulle således medge en ökad resursinsats i varje enskild granskning i syfte att öka kvaliteten genom bredare och djupare granskningar. I jämförelse med 2006 har styckkostnaden också ökat med knappt 8 procent från 3,1 till 3,3 miljoner kronor. Av årets kostnader om 99,1 miljoner kronor för granskningar som avslutats under året har 89,6 miljoner kronor använts för under året publicerade granskningar. Resterande 9,4 miljoner kronor har använts för förstudier och granskningar som inte resulterat i publicerad rapport, vilket är en avsevärd minskning i förhållande till 2006.

Publicerade granskningar under 2007 har som helhet avsett mer komplicerade och utmanande områden. Det är en utveckling som i sin tur krävt mer granskning men även ökat behovet av särskild kompetens och kvalitetssäkring – både intern och extern. En bidragande orsak till att detta varit möjligt är den satsning på riktad områdesbevakning som gjorts inom ramen för granskningsinriktningarna. Underlaget för val av inriktning och beslut om förstudier har förbättrats och därigenom har även precisionen i valet av granskningar förbättrats. Nya former för uppföljning och styrning av pågående förstudier och granskningar har också bidragit till den positiva utvecklingen.

Sammantaget kan vi konstatera att den långsiktiga strategiska inriktningen av granskningen har förtydligats. I den årliga rapporten 2007 kunde slutsatser

¹⁵ Vi redovisar från och med 2007 styckkostnad (*Kostnad per under året avslutad granskning*) för avslutade granskningar. I styckkostnaden ingår granskningens totala kostnad – från start till publicering. I styckkostnaden redovisas även granskningar som avslutats utan rapport. Kostnaderna för 2006 och 2005 har beräknats enligt den nya modellen.

dras kring granskningar av bland annat den statliga tillsynen, transparensen i regeringens redovisning av de offentliga finanserna samt arbetsmarknadspolitikens genomförande. Genom ökad tonvikt på inriktningarna har goda förutsättningar därmed skapats för att genomföra rätt granskningar på ett sådant sätt att det blir möjligt att dra slutsatser kring inriktningarna i kommande årliga rapporter.

Genom den årligen återkommande uppföljningsrapport som publicerades för första gången 2007 har också ett arbete inletts i syfte att bättre kunna följa upp resultatet av Riksrevisionens granskningsrapporter.

Internationell verksamhet

Riksrevisionen företräder Sverige som det nationella revisionsorganet i internationella sammanhang. Verksamhetsgrenen internationell verksamhet finansieras till del av anslaget 90:1 Riksrevisionen. Denna del av verksamheten avser sådana uppgifter som normalt åligger det nationella revisionsorganet, t.ex. samverkan inom ramen för International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI).

Vidare ska Riksrevisionen bedriva internationellt utvecklingssamarbete i enlighet med vad riksdagen har beslutat. Riksrevisionen disponerar anslaget 8:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete. Anslaget uppgick 2007 till 40 miljoner kronor. Anslaget ska användas i enlighet med OECD/DAC:s definition av bistånd och i överensstämmelse med mål och inriktning för Sveriges politik för global utveckling och internationellt utvecklingssamarbete.

Riksrevisionen får även i övrigt inom sitt verksamhetsområde utföra uppdrag och tillhandahålla tjänster på det internationella området och får ta betalt för detta.

Internationell revision, samverkan och kontakter

Internationell revision, samverkan och kontakter innefattar i huvudsak arbete inom ramen för INTOSAI, samarbete inom EU, det nordiska revisionsarbetet, åtaganden som revisor i internationella organisationer samt bilaterala kontakter av olika slag.

Riksrevisionen har medverkat i arbetet inom flera av INTOSAI:s kommittéer. Detta har gett värdefulla kunskaper bland annat till Riksrevisionens granskningsverksamhet och har bidragit till utvecklingen av statlig revision internationellt. Inom ramen för INTOSAI:s arbetsgrupp för kapacitetsutveckling har Riksrevisionen inlett arbetet med en global databas för större kapacitetsuppbyggnadsprojekt vid nationella revisionsorgan. Som ordförande i INTOSAI:s underkommitté Financial Audit Guidelines Subcommittee (FAS) leder Riksrevisionen arbetet med att utveckla internationella revisionsriktlinjer för finansiell revision inom offentlig verksamhet. Vid INTOSAI:s kongress i november antogs de första nio av 39 planerade internationella riktlinjer. Utvecklingsarbetet sker i samarbete med den privata sektorns standardsättande organ – International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) som är knutet till International Federation of Accountants (IFAC) – och med hjälp av revisionsexperten från statliga revisionsorgan i ett sjuttioalvtal länder. IAASB ger ut International Standards on Auditing (ISA), som är en globalt accepterad standard för revision. Världsbanken liksom Asiatiska utvecklingsbanken bidrar till projektets finansiering. De europeiska nationella revisionsorganen och Europeiska revisionsrätten träffas årligen i ett kontaktkommittémöte för att utbyta erfarenheter och ta ställning till gemensamma frågor. 2007 års möte behandlade bland annat riskhantering i internkontrollen

av EU-medel och vilken risk för felaktigheter i hantering av EU-medel som bör accepteras.

Riksrevisionen har under året varit medlem i tre av de för närvarande åtta arbetsgrupperna under Kontaktkommittén. Därutöver har Riksrevisionen varit medlem i den arbetsgrupp som förbereder kontaktkommittémötena.

Under 2007 har Europeiska revisionsrätten (ECA) genomfört två granskningsbesök i Sverige. Riksrevisionen deltar inte i själva granskningen men bistår ECA genom administration av besöken och genom att observatörer deltar i granskningsbesöken. Information och besked om preliminära revisionsresultat från ECA vidarebefordras av Riksrevisionen till berörda myndigheter och departement.

Riksrevisionen har inom ramen för sitt löpande åtagande som nationellt revisionsorgan granskat fyra nordiska institutioner samt varit revisor i det europeiska flygsäkerhetsorganet Eurocontrol. Personal från myndigheten har under året även engagerats som revisorer i Europeiska rymdorganisationen (ESA).

Internationellt utvecklingssamarbete

Målet för politikområde 8 Internationellt utvecklingssamarbete under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd är att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor. Riksrevisionens samarbetsprojekt för att utveckla långsiktig institutionell kapacitet inom statlig revision i fattiga länder ska bidra till detta mål.

Utvecklingssamarbetet bedrivs främst i projektform, där syftet är att Riksrevisionen ska stärka den institutionella kapaciteten (roll, lagstiftning, kompetens, resurser, ledarskap m.m.) hos revisionsmyndigheter i enskilda utvecklingsländer. Dessa projekt finansieras med anslaget 8:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete.

Riksrevisionen har under 2007 bedrivit sex samarbetsprojekt i södra Afrika, i Östeuropa och på Balkan. Härutöver påbörjades under hösten ett samarbete med revisionsmyndigheten i Indonesien inom området revision av centralbanken.

Riksrevisionen har under året haft sju medarbetare placerade i de aktuella samarbetsländerna. Ett stort antal medarbetare har därutöver medverkat med korttidsinsatser i dessa länder.

Kontrakten för nu pågående samarbetsprojekt löper ut inom en tvåårsperiod. Riksrevisionen har under 2007 därför aktivt sökt nya partner för långsiktigt utvecklingssamarbete. En förstudie har genomförts på Zanzibar, som i egenskap av självstyrande region i Tanzania har en egen revisionsmyndighet. Kontakter har inletts med revisionsmyndigheten i Liberia. Dessutom har Riksrevisionen, i syfte att undersöka möjligheterna till samarbete med Kambodjas revisionsmyndighet, deltagit i ett större utvärderingsarbete lett av Världsbanken.

Inom ramen för varje projekt fastställs mål för såväl projektperioden som det enskilda året. Externa utvärderingar av enskilda projekt genomförs regel-

mässigt, ofta i slutet av en kontraktsfas. Under året har ingen sådan utvärdering gjorts. Nedan följer en genomgång av de fyra största projekten.

AFROSAI-E

Under perioden 2007–2009 ska AFROSAI-E, den regionala samarbetsorganisationen för nationella revisionsorgan i södra Afrika, verka för utveckling inom följande områden: revisionsmyndighetens oberoende, IT-infrastruktur, personal- och kompetensförsörjning, kvalitetssäkring, effektivitetsrevision och kommunikation och mediefrågor. Riksrevisionens stöd i form av lång- och korttidsinsatser under 2007 har inriktats mot områdena effektivitetsrevision och kommunikation och mediefrågor. Viktiga och större insatser som genomförts är en manual i effektivitetsrevision som har tagits fram och presenterats för AFROSAI-E:s 23 medlemmar, modeller för kvalitetssäkring av redovisnings- och effektivitetsrevision som har testats vid några revisionsmyndigheter i regionen, en manual för en extern och intern kommunikation som har utvecklats och synsättet presenterats vid AFROSAI-E:s årliga möte. Därutöver lämnades under 2007 institutionellt stöd till sekretariatet i form av två långtidsplacerade rådgivare.

Moldavien

De viktigaste delprojekten under år 2007 har rört institutions-, professions- och kompetensbyggande aktiviteter. Till dessa har hört att bistå i arbetet med att ta fram en ny revisionslag i enlighet med internationell standard, att introducera metoder för bedömning av internkontrollsystem, att introducera finansiell revision samt att öka kunskaperna i engelska hos personal på olika nivåer. Ett förslag till ny revisionslag finns nu, och kunskaper i olika metod- och rollfrågor har ökat. Det nationella revisionsorganets interna kommunikation samt samarbete med externa partner har utvecklats.

Tanzania

Under 2007 har insatserna inriktats mot att utveckla dels den nationella revisionsmyndighetens roll och mandat i förhållande till den exekutiva och den lagstiftande makten, dels det nationella revisionsorganets (NAOT) interna infrastruktur och revisionella förmåga. Bland resultaten märks avsevärda framsteg i arbetet med en ny revisionslag, ett förslag till en ny ledningsorganisation för NAOT samt produktionen av en ny revisionshandbok för finansiell revision. Vidare har NAOT:s effektivitetsrevision utökats personellt, och myndighetens första effektivitetsgranskning har slutförts.

Bosnien och Hercegovina

Samarbetet med de tre revisionsmyndigheterna i Bosnien och Hercegovina har under 2007 främst syftat till att förstärka deras roll och mandat samt utveckla och konsolidera deras professionella kapacitet. Parallellt med aktiviteter för att utveckla finansiell revision och effektivitetsrevision, har aktiviteter-

na inriktats mot att förstärka den strategiska ledningsstrukturen. Vidare har målet varit att öka uppmärksamhet, kännedom och förståelse bland olika externa intressenter om huvudprinciperna för ansvarsutkrävande inom den offentliga förvaltningen i Bosnien och Hercegovina. Bland resultaten märks publiceringen av de två första effektivitetsrapporterna, publiceringen av en bulletin på revisionsmyndigheternas hemsidor, genomförandet av ett seminarium om ”Fraud and Corruption” samt framtagandet av procedurer för hur de årliga revisionsrapporterna analyseras av parlamentet.

Kvalitetssäkring

Under 2007 har arbetet med Riksrevisionens egen metodutveckling och vägledning för myndighetens internationella utvecklingssamarbete fortsatt. Det internationella utvecklingssamarbetet är nu i högre grad orienterat mot den externa revisionens roll i reformeringen av systemet för offentlig finansiell styrning i respektive land. Särskilt viktigt är att stödja utvecklingen av parlamentens kontrollmakt.

Kostnader för internationella utvecklingssamarbetet 2005–2007

(tkr)	2007	2006	2005	Avslut nuvarande projektfas
Bosnien och Hercegovina	9 857	4 827	6 597	2008-12-31
Tanzania	9 093	5 482	4 553	2008-02-29 ¹⁶
Moldavien	5 879	2 509	–	2009-12-31
AFROSAI-E	5 251	3 685	1 087	Löpande
Botswana	2 391	684	–	2008-09-30
Indonesien	1 426			2008-12-31
Rwanda	1 367	1 849	699	2008-03-31
Moçambique – Tribunal Administrativo	1 285	18 454	16 110	Avslutat juni 2007
Moçambique – Internrevision	–	–	4 096	Avslutat juni 2005
Övrigt	1 167	1 777	1 692	
Totalt	37 716	39 267	34 834	

Av tabellen framgår att kostnaderna för de fem största samarbetsprojekten under 2007 svarade för 86 procent av de totala kostnaderna. Nedgången jäm-

¹⁶ Avser nuvarande kontrakt för fas 1, en fas 2 beräknas fortsätta.

fört med 2006 beror framför allt på att det tidigare dominerande samarbetet i Moçambique avslutades i början av 2007.

Internationell avgiftsfinansierad verksamhet

Riksrevisionen får inom sitt verksamhetsområde utföra uppdrag och tillhandahålla tjänster på det internationella området. Riksrevisionen får ta betalt för sådana uppdrag och tjänster och bestämmer själv avgifternas storlek.

Det avgiftsfinansierade utvecklingssamarbetet har begränsad omfattning och har främst avsett samarbete med den nationella revisionsmyndigheten i Malawi (NAO). Projektet, som bland annat har resulterat i förbättrade arbetsmetoder inom finansiell revision och att effektivitetsrevision har införts, avslutades i december 2007.

Kostnaderna för verksamheten har minskat, liksom intäkterna, främst beroende på en lägre aktivitetsnivå i samarbetet i Malawi.

Resultat och bedömning

Kostnaderna inom den internationella verksamheten har minskat med ca tre procent. Minskningen är i allt väsentligt hänförlig till det internationella utvecklingssamarbetet som haft en tillfällig nedgång under första halvåret.

Kostnader och intäkter för internationell verksamhet 2005–2007

(tkr)	2007		2006		2005	
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter
Internationell revision, samverkan och kontakter	14 203	0	17 514	356	16 442	811
Internationellt utvecklings-samarbete	37 716	0	39 267		34 834	
Internationell avgiftsfinansierad verksamhet	1 785	2 200	2 438	2 699	4 585	2 658
Summa	53 704	2 200	59 219	3 055	55 861	3 469

Förbrukade timmar i den internationella verksamheten 2005–2007

(tkr)	2007	2006	2005
Internationell revision, samverkan och kontakter	14 374	13 572	14 154
Internationellt utvecklingssamarbete	27 534	30 852	24 502
Internationell avgiftsfinansierad verksamhet	1 987	2 143	2 778
Summa	43 894	46 568	41 434

I syfte att effektivisera det internationella utbytet har Riksrevisionen deltagit med viktiga bidrag i utvecklingen av EU:s samarbete på revisionsområdet och av INTOSAI. Under Riksrevisionens ordförandeskap och ledning har FAS utvecklats till INTOSAI:s mest produktiva kommitté. Uppmärksamheten har varit stor och förutom de ca 140 nominerade experterna från ett sjuttioal nationella revisionsmyndigheter, har flera länder visat intresse för att aktivt delta i underkommittéarbetet.

Det internationella utvecklingssamarbetet har under året bedrivits med hög intensitet. Verksamheten är nu etablerad på i stort sett avsedd nivå. Särskild uppmärksamhet har ägnats utvecklingen av projekten. Därmed har det avslutade stora projektet i Moçambique kunnat ersättas med ökad verksamhetsvolym i både gamla och nya projekt. Under 2007 har revisionslagstiftningen och revisionsorganets relation till såväl den verkställande makten som parlamentet varit i fokus i flertalet projekt.

Övrig avrapportering och externa kontakter

Riksrevisionen ska utföra en oberoende revision som bidrar till demokratisk insyn, god resursanvändning och effektiv förvaltning i staten. Genom att riksdag och regering får kunskap om hur fattade beslut faktiskt har genomförts och samtidigt får ett underlag för åtgärder kan revisionen leda till att skattepengarna används effektivt och redovisas på ett riktigt sätt. För att uppnå detta är det en förutsättning att Riksrevisionens resultat och iakttagelser är efterfrågade och tydligt kommunicerade med relevanta målgrupper. Det innebär att kommunikation och kunskapsspridning av revisionens resultat är en viktig del av Riksrevisionens verksamhet. I Riksrevisionens uppgifter ingår även att företräda statlig revision i olika sammanhang. De aktiviteter och kontakter som sker i ovannämnda syfte utförs i stor utsträckning av medarbetare och chefer inom våra revisionsgrenar men också av riksrevisorerna. Kommunikationsfunktionen arbetar med planering, genomförande, samordning och uppföljning av dessa aktiviteter. För att ge en tydlig bild av denna del av myndighetens verksamhet redovisas den i särskild ordning i årsredovisningen.

Kostnader för övrig avrapportering och externa kontakter 2005–2007

(tkr)	2007	2006	2005
Årlig rapport, uppföljningsrapport och övrig avrapportering	5 903	1 439	1 225
– varav Årliga rapporten	833	1 097	1 112
Efterarbete			
effektivitetsrevision	10 337	7 505	6 296
Styrelsesekretariatet	2 142	1 869	1 372
Summa	18 382	10 813	8 893

Övrig avrapportering

Riksrevisionens årliga rapport 2007

Riksrevisionens årliga rapport publicerades i juni 2007 (RiR 2007:14). I rapporten presenteras iakttagelser inom fyra områden i den statliga förvaltningen: Förmågan att säkerställa det statliga åtagandet med hjälp av en fungerande statlig tillsyn, regeringens redovisning till riksdagen i de budgetpolitiska dokumenten, genomförandet av arbetsmarknadspolitiken samt hur myndigheterna säkerställer att verksamheten bedrivs enligt gällande lagar och förordningar.

Med anledning av de iakttagelser som redovisas inom dessa områden lämnade Riksrevisionen följande rekommendationer till regeringen:

- Genomför konkreta åtgärder för att åstadkomma en väl fungerande tillsyn.
- Skapa en större öppenhet kring prognosmetoder och målbeskrivningar i de budgetpolitiska dokumenten.
- Se över mål och målstruktur för arbetsmarknadspolitiken.
- Klargör myndigheternas ansvar för såväl intern kontroll som informationsskyldigheten gentemot regeringen.

Riksrevisionens uppföljningsrapport 2007

I mars 2007 publicerade Riksrevisionen resultatet av sin första uppföljning av vilka följder granskningarna inom effektivitetsrevision och årlig revision har fått. I Riksrevisionens uppföljningsrapport 2007 (dnr 30-2006-1373) redovisas vilka åtgärder regeringen samt de granskade myndigheterna och bolagen har vidtagit med anledning av granskningsrapporter publicerade under de tre första verksamhetsåren. Rapporten innehåller också en redovisning av hur riksdagen har mottagit och behandlat granskningsresultaten. Därutöver framgår hur regeringen har behandlat de invändningar som årlig revision lämnat i revisionsberättelser. Riksrevisionen har för avsikt att publicera en uppföljningsrapport årligen.

Externa kontakter

Remissyttranden

Riksrevisionen ska företräda statlig revision i olika sammanhang, till exempel i frågor om styrning eller revision. Riksrevisionen har även genom granskning skaffat kunskap om förhållanden inom skilda sakområden. Med denna utgångspunkt lämnar Riksrevisionen remissyttranden i vissa frågor. Under 2007 har Riksrevisionen bland annat lämnat yttrande över Ansvarskommitténs slutbetänkande och över förslaget till ny myndighet mot olyckor och kriser.

Seminarieverksamhet

Under året har myndigheten genomfört ett antal aktiviteter på olika arenor och för olika målgrupper. Det övergripande syftet har varit att öka kunskapen om revisionens resultat och möjligheter. Samtliga utskott har bjudits in till ett möte med riksrevisorerna och granskningsledningen. Tio av riksdagens utskott har fått en allmän genomgång av Riksrevisionens verksamhet och en fördjupad presentation av granskningsverksamheten inom respektive utskotts område. Riksrevisionen har genomfört ett seminarium i samarbete med Europeiska revisionsrätten och deltagit i Kvalitetsmässan. Temat för dessa två aktiviteter var hur revisionen kan bidra till en effektivare verksamhet.

Revisionens efterarbete

Effektivitetsrevision efterarbete

En effektivitetsgranskning utmynnar i publiceringen av en rapport. Arbetet är dock i många fall inte avslutat med detta. Efter granskningen inleds ett antal olika kommunikationsinsatser. Det handlar framför allt om att informera regering, riksdag och myndighetsledningar om granskningens resultat. Resultaten sprids också genom kontakter med media. Omfattningen av dessa insatser varierar från granskning till granskning beroende på ämnet och hur uppmärksammas rapporten blivit.

Som ett resultat av slutsatserna från arbetet med uppföljningsrapporten (se ovan) har Riksrevisionen lagt ökad vikt vid att aktivt kommunicera iakttagelser från genomförda granskningar. Vid ett flertal tillfällen har Riksrevisionen därför deltagit vid konferenser och seminarier där resultatet av granskningar presenterats eller utgjort underlag för diskussion. Till exempel presenterade Riksrevisionen granskningsrapporten Säkerheten vid vattenkraftdammar (RiR 2007:9) för en bredare publik vid tre tillfällen hösten 2007. Andra exempel på granskningar som presenteras på detta sätt är Den största affären i livet – tillsyn över fastighetsmäklare och konsumenternas möjlighet till tvistelösning (RiR 2007:7) och Almi Företagspartner AB och samhällsuppdraget (2007:15). Granskningen av den interna kontrollen i Sidas bistånd (RiR 2007:20) är ett annat exempel på en rapport som föranlett relativt stora kommunikationsinsatser efter publicering. Riksrevisorerna har också i flera fall besökt riksdagens utskott för att redovisa iakttagelser från granskningen.

Redovisningen av kostnader för efterarbete utgår från nedlagda kostnader efter publiceringsdatum. Som framgår finns en ökande trend i utfallet, vilket ligger i linje med den ökade uppmärksamhet som granskningarna har fått och med den uttalade ambitionen att öka kommunikationsinsatserna efter publicering.

Styrelsens sekretariat

Styrelsens sekretariat biträder styrelsen bland annat genom att utforma de förslag till framställningar och redogörelser från styrelsen till riksdagen som Riksrevisionens granskningsrapporter föranleder. Även denna verksamhet är en viktig del i myndighetens kommunikation av revisionens resultat. Uppgifter om antalet framställningar och redogörelser från styrelsen redovisas under avsnittet Styrelsen.

Övrig avrapportering årlig revision

Inom ramen för årlig revision är det i flera fall möjligt att identifiera riskområden som är gemensamma för flera myndigheter. Det är då ofta mer effektivt att genomföra revisionsinsatser utifrån ett gemensamt granskningsprogram. Resultatet av granskningarna avrapporteras till respektive myndighet. Det kan också vara befogat att göra en gemensam avrapportering av resultatet. Under 2007 lämnade Riksrevisionen en skrivelse till regeringen/Utbildningsdepar-

tementet med en sammanfattning av gjorda iakttagelser vid granskning av rutiner för studentregistrering och redovisning av återrapporteringskrav hos universitet och högskolor.

Resultat och bedömning

En viktig uppgift för Riksrevisionen har varit och är att öka kommunikationen av våra resultat och om revisionens roll i förvaltningen. Bland annat har den årliga rapporten bidragit med att uppmärksamma centrala frågor inom statsförvaltningen. Uppföljningsrapporten har fäst uppmärksamheten på problem som iakttagits i granskningen men som ännu inte åtgärdats av regeringen och utgör därigenom en drivkraft för effektivisering utöver vad som följer av varje enskild granskningsrapport.

Styrelsen

Styrelsens behandling av granskningarna

Riksrevisionens styrelse prövar fritt vilka beslut riksdagen bör överväga med anledning av riksrevisorernas iakttagelser och rekommendationer. Styrelsen har initiativrätt till riksdagen genom att den beslutar om framställningar (med förslag till riksdagsbeslut) och redogörelser (information till riksdagen). Styrelsen har under året slutbehandlat 25 av effektivitetsrevisionens granskningar.¹⁷ I 22 fall har styrelsen utnyttjat sin initiativrätt och överlämnat ärendet till riksdagen. Av de 22 initiativen under 2007 hade 14 formen av framställning. Övriga 8 hade formen av en redogörelse. Styrelsen lade tre granskningar till handlingarna. De granskningsrapporter som publicerades i november och december 2007 kommer styrelsen att ta slutlig ställning till i början av 2008.

Riksrevisionens styrelsers behandling av granskningarna 2005–2007

	2007	2006	2005
Framställning	14	17	10
Redogörelse	8	7	11
Till handlingarna	3	9	9
Totalt	25	33	30

Styrelsens övriga arbete

Styrelsen har haft tio ordinarie sammanträden under 2007. Inför styrelsens möten hålls vid behov presidiemöten. Riksrevisorerna deltar i såväl styrelsens som presidietts möten.

Den 8–9 oktober 2007 genomförde styrelsen ett internatsammanträde i Jönköping. Vid internatet diskuterades styrelsens arbetsformer och erfarenheter från det första året. Därutöver informerade riksrevisorerna styrelsen bland annat om arbetet med granskningsplanen för 2008. Presidiet deltog den 6–7 december 2007 i ett symposium i London med anledning av att brittiska Public Accounts Committee firade 150-årsjubileum.

Styrelsen har i övrigt fullgjort de författningenliga uppgifter som åligger den. Styrelsen har således till riksdagen överlämnat revisionsberättelserna över granskningarna av Riksbanken, Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond och årsredovisningen för staten. Därutöver har styrelsen beslutat om Riksrevisionens årsredovisning för 2006 samt förslag till anslag på statsbudgeten för Riksrevisionen för 2008. Slutligen har styrelsen till riksdagen överlämnat Riksrevisionens årliga rapport 2007.

¹⁷ Riksrevisionens styrelse behandlar granskningsrapporterna en tid efter det att rapporterna har slutförts. Alla rapporter behandlas därför inte samma kalenderår som de slutförts.

Vetenskapliga rådet

Enligt lag (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen ska vid Riksrevisionen finnas ett vetenskapligt råd. Rådet är ett rådgivande organ till riksrevisorerna, i första hand med inriktning mot mer strategiska frågor. Rådet har under år 2007 sammanträtt tre gånger. Diskussionen vid mötena har bland annat rört granskningsrapporter och förstudier från effektivitetsrevisionen, Riksrevisionens uppföljningsrapport samt årliga rapport. Under året har förändring i rådets sammansättning skett. Ledamöter under året har varit:

Jan-Eric Gröjer, professor, Uppsala universitet (avliden under året).

Martin Flodén, docent, Handelshögskolan i Stockholm.

Gunilla Jarlbro, professor, Lunds universitet.

Lena Marcusson, professor, Uppsala universitet.

Claes Norberg, professor, Lunds universitet.

Inga Persson, professor, Lunds universitet.

Daniel Tarschys, professor, Stockholms universitet.

Kompetens och personal

Riksrevisionen ska enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag redovisa de åtgärder som vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. Redovisningen ska innehålla en analys och en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till att nå verksamhetens mål.

Kompetens

Riksrevisionen vidtog under 2007 ett antal åtgärder för att verksamheten skulle kunna nå uppställda mål. Riksrevisionen inledde ett arbete med både ledar- och kompetensförsörjning. Metoder för att kartlägga verksamhetens kompetensbehov och för kompetensväxling har också utvecklats. Utöver rekrytering anlätades extern kompetens för att täcka kompetensbehovet. Insatser för kompetensutveckling och kompetensutbyte har även genomförts.

Kartläggning, ledarförsörjning, rekrytering och kompetensväxling

Under 2007 inleddes utvecklingen av metoder och verktyg för kompetenskartläggning. Syftet med kompetenskartläggningen är att skapa ett planeringsstöd både kort- och långsiktigt. Arbetet med metoder för medarbetarsamtal och individuella utvecklingsplaner som inleddes 2006 fortsatte även under 2007.

Under 2007 utvecklades verktyg och metoder för ledarskapsförsörjning. Metoden omfattar identifiering av ledarämnen, introduktion av nya chefer, ledarutvecklingsprogram för befintliga chefer, karriärplanering samt utveckling av andra ledarbefattningar. Dessutom startades ett ledarutvecklingsprogram. Ledarförsörjningsarbetet syftar till att skapa förutsättningar för ett gott ledarskap och därigenom en effektiv verksamhet.

Riksrevisionen har haft ett par år med relativt hög personalomsättning. Rekryteringar har skett för att upprätthålla nivån på den kompetens som behövs för att uppnå verksamhetens mål. För att attrahera och nyanställa personal deltog Riksrevisionen vid universitetens och högskolornas arbetsmarknadsdagar. Riksrevisionens ambition med kompetenskartläggning, medarbetarsamtal och individuella utvecklingsplaner samt ledarförsörjning och -utveckling är även att öka organisationens attraktionskraft och att minska personalomsättningen inom vissa grupper. En kompetensväxling vid kommunikationsfunktionen inleddes under året som kommer att avslutas 2008.

Kompetensutveckling

Riksrevisionens nyanställda erbjuds under första året en introduktionsutbildning som är gemensam för hela myndigheten. För medarbetare inom årlig revision finns sedan flera år ett femårigt utbildningsprogram. Utbildningen för effektivitetsrevisionens medarbetare är inriktad mot de strategiskt viktiga kunskaper som krävs inom effektivitetsrevisionens verksamhet.

Kompetensutveckling årlig revision

Under året genomförde Riksrevisionen kurser enligt den femåriga utbildningstrappa som arrangeras sedan ett antal år. I utbildningen finns två prov inlagda, ett efter tre års yrkeserfarenhet varvad med utbildning och ett efter fem år. Utbildningen ska motsvara den som ges för revisorer inom privat sektor, men med fokus på det regelverk som gäller statlig verksamhet. Utbildningen syftar till att säkerställa att revisorer inom årlig revision har tillräckliga teoretiska kunskaper för att utföra revision inom statlig verksamhet och förmåga att i praktiken tillämpa sådana kunskaper i arbetet. Provvksamheten genomfördes liksom tidigare i samarbete med Revisorsnämnden.

Under året godkändes tre av de sju revisorer som genomförde Prov 1 respektive två av de fyra som genomförde Prov 2. Sedan utbildningen startade 1999 hade 70 revisorer godkänts i Prov 1 vid utgången av 2007. Av dessa har 30 revisorer även klarat prov 2.

Kompetenskrav för ansvariga revisorer

Ansvariga revisorer har ett delegerat ansvar i organisationen för vart och ett av den årliga revisionens uppdrag, vilket innebär att de ansvarar för revisionsarbetet och för att underteckna revisionsberättelser och revisorsintyg. Vid utgången av 2007 hade Riksrevisionen 50 ansvariga revisorer som uppfyller de interna kompetenskraven.

Kompetensutveckling effektivitetsrevision

Under året har utbildningar för effektivitetsrevisorer genomförts baserade på fastställda kompetensprofiler som omfattar personlig, kommunikativ, strategisk samt yrkesteknisk kompetens. Utbildningen består av tre nivåer: grundutbildning, fortsättningsutbildning samt reflektion, träning, seminarier, studieteknik och internationellt utbyte. Tonvikten för utbildningarna ligger på utredningsmetodik, projektarbete och omvärldsanalys. Därutöver genomfördes ett tiotal seminarier med externa experter och forskare, för att tillföra fördjupade kunskaper inom bland annat styrning, effektivitet, ansvarsfrågor och internationellt arbete. Under 2007 praktiserade dessutom ett par effektivitetsrevisorer vid finansutskottet under två månader.

Internt kompetensutbyte och utnyttjande av extern kompetens

En viktig strategisk fråga för Riksrevisionen är att utnyttja den samlade kompetensen i de två revisionsgrenarna årlig revision respektive effektivitetsrevision på bästa sätt. Riksrevisionen stärker den egna kompetensen på ytterligare två sätt dels genom samarbete med universitet, dels genom att anlita konsulter inom både revision och administration.

Internt kompetensutbyte

Samverkan mellan verksamhetsgrenarna syftar till ett effektivt utnyttjande av myndighetens resurser och till att utveckla medarbetarnas kompetens. Effektivitetsrevisorer deltar i den årliga revisionen av myndigheternas resultatredovisningar och i andra insatser. Årliga revisorer deltar när så är lämpligt i effektivitetsgranskningar. Möjligheter till kompetensutveckling tas också till vara när medarbetare deltar i Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete. De internationella kontakterna i övrigt, bland annat inom ramen för INTOSAI, utnyttjas för omvärldsbevakning och kompetensutveckling utifrån granskningsverksamhetens behov.

Extern kompetens

Riksrevisionen inledde 2007 ett samarbete med Uppsala och Stockholms universitet avseende områdesbevakning och stöd till revisionsverksamheten. Syftet med samarbetet är att få tillgång till aktuell och relevant kunskap och kompetens inom universiteten relaterat till områden där granskningar planeras eller genomförs.

Då kompetens saknas inom organisationen, särskilt när behovet av viss kompetens är tidsbegränsat, väljer Riksrevisionen att anlita konsulter. Kompetensförstärkning från konsulter utnyttjas inte bara inom revisionsverksamhet, utan även för utbildningsinsatser och inom administration.

Externt kompetensstöd utnyttjades till en kostnad av 32 miljoner kronor under 2007. Detta är en ökning med 16 procent jämfört med föregående år. Externt kompetensstöd inom kärnverksamheterna inklusive övrig avrapportering och kompetensutveckling uppgick till 17 miljoner kronor och administration och ledning till 15 miljoner kronor. Denna ökning av kostnaderna för extern kompetens är ett resultat av den medvetna satsningen från Riksrevisionens sida att tillförsäkra sig bästa möjliga kompetens inom olika områden.

Personal

Personalstatistik 2006–2007

(antal)	2007	2006
Anställda totalt	343	343
Varav kvinnor	191	186
Varav män	152	157
Varav tjänstlediga	23	33
Anställda (exklusive tjänstlediga)	320	310

Vid årets slut var 320 personer (exklusive tjänstlediga) anställda vid Riksrevisionen. Antalet anställda vid årets slut 2006 var 310. Ökningen beror på att antalet tjänstlediga minskade och ersattes med nyrekryterade under 2007.

Med anledning av beslut under 2007 om en ny kommunikationsstrategi, genomfördes en kompetensväxling med stöd av Trygghetsstiftelsen¹⁸.

Sjukfrånvaro

SJUKFRÅNVARO 2006–2007

(procent)	2007	2006
Total sjukfrånvaro¹⁹	2,1	2,0
<i>Varav:</i>		
Kvinnor	2,9	2,6
Män	1,0	1,2
Anställda –29 år	0,7	0,6
Anställda 30–49 år	2,7	2,2
Anställda 50– år	1,6	2,0
<i>Av total sjukfrånvaro avser:</i>		
Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)	57,9	40,6
–Andelen långtidssjuka av total ordinarie arbetstid ²⁰	1,2	0,8

Den totala sjukfrånvaron var i stort sett oförändrad jämfört med föregående år. Andelen långtidssjuka ökade. Sjukfrånvaron bland kvinnor ökade något, liksom för anställda i åldrarna 30–49 år.

Åtgärder för att förebygga ohälsa

I samarbete med företagshälsovården startades ett förebyggande hälsoarbete under hösten 2007. Syftet är att stötta medarbetarna till att på ett tidigt stadium själva förebygga ohälsa genom ökad medvetenhet och ansvarstagande i hälsofrågor. Totalt deltar 151 personer. Hälsoarbetet i denna form pågår fram till juni 2008.

Resultat och bedömning

Riksrevisionen har genom ett antal åtgärder förstärkt kompetensförsörjningen inom organisationen. Syftet är att rätt kompetens ska finnas för att genomföra uppdraget och att nå uppsatta mål. Åtgärder som vidtagits är rekrytering av medarbetare med rätt kvalifikationer och ett utökat utbyte mellan kärnverksamheterna inom organisationen. Dessutom utökades samarbetet med universitet och företag för att få tillgång till kompetens myndigheten saknar och som heller inte behöver finnas internt då behovet bedömts vara tillfälligt. Därut-

¹⁸ Antal berörda är färre än 10.

¹⁹ I förhållande till total ordinarie arbetstid.

²⁰ Total sjukfrånvaro i procent multiplicerat med andel långtidssjuka (60 dagar eller mer) i procent.

över har insatser inletts för att ta fram verktyg till stöd för kompetensförsörjningsplanering. Sjukfrånvaron låg kvar på en låg nivå jämfört med föregående år. Riksrevisionen vidtog åtgärder i syfte att förebygga ohälsa hos medarbetarna.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2007	2006	2005	2004	2003 ²¹
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	40 000	45 000	50 000	50 000	50 000
Utnyttjad	12 048	17 579	28 526	37 700	43 800
Kontokredit Riksgäldskontoret					
Beviljad	32 284	32 449	32 415	30 907	17 700
Maximalt utnyttjad	0	0	0	10 493	18 342
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	1 081	714	645	769	25
Räntekostnader	–	–	–	72	16
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt anslagsdirektiv	–	–	–	–	–
Avgiftsintäkter	2 519	2 785	2 801	7 478	38 484
<i>Avgiftsintäkter som ej disponeras</i>					
Avgiftsintäkter	132 215	120 538	121 080	120 626	0
Anslagskredit					
Beviljad	9 676	9 600	9 724	8 072	11 800
Utnyttjad	–	–	–	–	–
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	11 378	21 164	34 575	36 422	10 894
– varav in-tecknat	–	–	–	–	–
Bemyndiganden					
Tilldelad bemyndiganderam	68 000	–	–	–	–
Utestående åtaganden	29 261	–	–	–	–
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	287	293	294	274	265
Medelantalet anställda (st)	316	315	310	288	273
Driftskostnad per årsarbetskraft	1 127	1 024	1 003	1 006	562
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	–12 305	–764	–6 304	3 622	–9 660
Balanserad kapitalförändring	–26 826	–26 062	–19 758	–23 380	–13 720

²¹ Uppgifterna för 2003 avser perioden den 1 juli–31 december 2003.

Finansiell redovisning

Resultaträkning

(tkr)	Not	2007	2006
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		316 507	307 868
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	2 519	2 785
Intäkter av bidrag		468	334
Finansiella intäkter	2	1 248	777
Summa		320 742	311 764
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-237 879	-217 642
Kostnader för lokaler		-26 895	-26 681
Övriga driftskostnader		-59 282	-55 648
Finansiella kostnader	4	-1 287	-766
Avskrivningar och nedskrivningar		-7 843	-12 426
Summa		-333 186	-313 163
Verksamhetsutfall		-12 444	-1 399
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	5	132 215	120 538
Medel som tillförts statsbudgeten från upp- bördsverksamhet		-132 076	-119 903
Saldo		139	635
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		4 252	678
Lämnade bidrag		-4 252	-678
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	6	-12 305	-764

Balansräkning

(tkr)	Not	2007-12-31	2006-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	7	879	0
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	8	298	386
Summa		1 177	386
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	9	2 460	5 574
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	10	8 591	11 033
Summa		11 051	16 607
Fordringar			
Kundfordringar		2 143	1 506
Fordringar hos andra myndigheter		28 665	26 737
Övriga fordringar		1 831	2 330
Summa		32 639	30 573
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	11	7 245	6 638
Övriga upplupna intäkter		1 214	1 082
Summa		8 459	7 720
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	12	-35 851	-44 938
Summa		-35 851	-44 938
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		26 282	30 767
Kassa, postgiro och bank		201	399
Summa		26 483	31 166
SUMMA TILLGÅNGAR		43 958	41 514

(tkr)	Not	2007-12-31	2006-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	13	-26 826	-26 062
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-12 305	-764
Summa		-39 131	-26 826
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	14	10 095	9 120
Summa		10 095	9 120
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	15	12 048	17 579
Skulder till andra myndigheter		8 601	6 298
Leverantörsskulder	16	9 818	5 008
Övriga skulder		4 554	4 334
Summa		35 021	33 219
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	17	37 655	25 954
Oförbrukade bidrag		318	47
Summa		37 973	26 001
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		43 958	41 514
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Ingående överföringsbelopp	Årets anvisning	Indragning av anslagsmedel	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 2 anslag 90:1 Riksrevisionen Ramanslag	18 473	282 538	10 073	290 938	283 987	6 951
Utgiftsområde 7 anslag 8:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete Ramanslag	2 692	40 000	1 492	41 200	36 773	4 427
Summa	21 165	322 538	11 565	332 138	320 760	11 378

Redovisning mot inkomsttitel

Inkomsttitel (tkr)	Inkomster
2558 Avgifter för årlig revision	132 076
Summa	132 076

Redovisning mot bemyndiganden

Anslag (tkr)	Not	Tilldelad bemyndigande-ram	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år	
					2008	2009
Utgiftsområde 7 anslag 8:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete Ramanslag	18	68 000	7 037	29 261	17 424	11 837
Summa		68 000	7 037	29 261	17 424	11 837

Finansieringsanalys

(tkr)	Not	2007	2006
DRIFT			
<i>Kostnader</i>	19	-324 295	-303 621
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag		316 507	307 868
Intäkter av avgifter och andra ersättningar		2 519	2 715
Intäkter av bidrag		468	335
Övriga intäkter		1 248	777
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av drift</i>		<u>320 742</u>	<u>311 695</u>
<i>Ökning (-) av kortfristiga fordringar</i>		-2 829	1 809
<i>Ökning (+) av kortfristiga skulder</i>		<u>19 443</u>	<u>-13 991</u>
Kassaflöde från/till drift		13 061	-4 108
INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella tillgångar		-1 924	-1 005
Investeringar i immateriella tillgångar		-1 228	-41
<i>Summa investeringsutgifter</i>		<u>-3 152</u>	<u>-1 046</u>
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		2 141	2 204
– amorteringar		-7 672	-13 151
Försäljning av anläggningstillgångar		0	174
– därav medel som tillförts statsbudgeten		0	0
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar</i>		<u>-5 531</u>	<u>-10 773</u>
Kassaflöde till investeringar		-8 683	-11 819

(tkr)	2007	2006
UPPBÖRDSVERKSAMHET		
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	132 215	120 538
Förändring av fordringar och skulder	-112	-3 007
<i>Inbetalningar i uppbördsverksamheten</i>	<i>132 103</i>	<i>117 531</i>
<i>Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet</i>	<i>-132 076</i>	<i>-119 903</i>
Kassaflöde till uppbördsverksamhet	27	- 2 372
TRANSFERERINGSVERKSAMHET		
Lämnade bidrag	-4 252	-678
<i>Utbetalningar i transfereringsverksamhet</i>	<i>-4 252</i>	<i>-678</i>
Finansiering av transfereringsverksamhet		
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	4 252	678
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet</i>	<i>4 252</i>	<i>678</i>
Kassaflöde från/till transfereringsverksamhet	0	0
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	4 405	-18 298

**SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING
AV LIKVIDA MEDEL**

(tkr)	2007	2006
Likvida medel vid årets början	-13 774	4 526
Minskning (-) av kassa, postgiro	-197	
Minskning (-) av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret	-4 485	-29 324
Ökning (+)/Minskning (-) av banktillgodohavanden	0	-11
Ökning (+) av avräkning med statsverket	<u>9 087</u>	<u>11 037</u>
<i>Summa förändring av likvida medel</i>	4 405	-18 298
Likvida medel vid årets slut	-9 369	-13 772²²

²² I 2006 års årsredovisning redovisades vid årets slut likvida medel om 13 772. Detta berodde på att en betalning bokfördes på räntekontot 2006 medan underliggande bankkonto belastades 2007, därav differensen. Felaktigheten är åtgärdad 2007.

Tilläggsupplysningar och noter

(Belopp redovisas i tusental kronor där inte annat anges.)

Tillämpade redovisningsprinciper

Riksrevisionens redovisning följer god redovisningssed och lagen (2006:999) med ekonomiadministrativa bestämmelser för riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Enligt lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. ska Riksrevisionen ta ut avgift för årlig revision. Avgiften ska bestämmas efter den tid som behövs för att fullgöra uppdraget och utifrån en tidtaxa²³ som följer av lönenivån för dem som deltar i granskningen. Ersättning för direkta kostnader för konsulter, resor och liknande bestäms för sig. Inkomsterna redovisas mot inkomsttitel och disponeras således inte av Riksrevisionen.

Driftskostnader per årsarbetskraft som redovisas i Sammanställning över väsentliga uppgifter beräknas genom att summera resultaträkningens poster för personal, kostnader för lokaler och övriga driftskostnader. Summa driftskostnader divideras med antal årsarbetskrafter som också redovisas i sammanställningen. Årsarbetskrafter och medelantal anställda beräknas enligt allmänna råd i förordningen (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag.

Myndighetens gemensamma kostnader fördelas utifrån antal personer på revisionsenheterna och den internationella funktionen. Dessa kostnader tillsammans med de enhetsgemensamma kostnader som uppstår på respektive enhet eller funktion fördelas enligt förbrukade timmar inom verksamhetsgrenarna. Utgifterna för omställningskostnader ingår inte i fördelningen.

Myndighetens gemensamma kostnader består av kostnader för myndighetsledning (inklusive styrelsen och Vetenskapliga rådet) och administration, lokaler, utrustning, inventarier, utbildningskostnader, förvaltningskostnader samt kostnader för verksamhetsutveckling m.m. Enhetsgemensamma kostnader är ledning och administration av verksamheten på enhetsnivå, kursavgifter samt övriga personalkostnader. Utbetalningar av bidrag vilka finansieras med det under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd uppförda anslaget 8:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete redovisas som transferering i resultaträkningen.

Operativ tid definieras som den tid som redovisas på våra verksamhetsgrenar (externa prestationer) samt på prestationer i avsnittet Övrig avrapportering och externa kontakter. Icke-operativ tid definieras som den tid som registreras på våra interna prestationer (stödverksamheten, kompetensutveckling, förvaltning av processer m.m. samt verksamhetsutveckling).

²³ Riksdagen har beslutat om en högsta taxenivå.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas Balanserade utgifter för utveckling, Rättigheter och andra immateriella tillgångar, Förbättringsutgifter på annans fastighet samt Maskiner, inventarier, installationer m.m. vilka har ett anskaffningsvärde på minst 10 tusen kronor och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Immateriella anläggningstillgångar ska ha ett värde på lägst 100 tusen kronor för att utgiften ska aktiveras.

Avskrivning sker från den månad som tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

3–5 år	Balanserade utgifter för egenutveckling. En individuell bedömning av ekonomisk livslängd görs.
3–5 år	Rättigheter och andra immateriella tillgångar.
5 år ²⁴	Förbättringsutgifter på annans fastighet.
5–7 år	Maskiner, inventarier, installationer m.m.

Omsättningstillgångar

Fordringarna har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalat.

Skulder

Skulder har tagits upp till nominellt belopp.

Brytdag

Av 10 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring framgår att alla myndigheter ska tillämpa s.k. brytdag då den löpande bokföringen för perioden ska avslutas. Brytdag infaller den 10 januari. Löpande redovisning och anslagsavräkning avseende räkenskapsåret 2007 har gjorts fram t.o.m. den 10 januari 2008. Efter brytdagen tillförs räkenskaperna främst bokslutstransaktioner innefattande bl.a. periodavgränsningsposter. Som periodavgränsningspost bokförs förutbetalda kostnader, upplupna intäkter, upplupna kostnader samt förutbetalda intäkter vars belopp överstiger 50 tusen kronor.

Avsättningar

Riksrevisionen har gjort avsättningar för avtalade pensioner till personal som har beviljats delpension, för personal som pensionerats i samband med bildandet av Riksrevisionen samt under 2007 uppsagd personal.

²⁴ Dock längst hyreskontraktets varaktighet.

Noter

(tkr)

Resultaträkning

Not 1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2007	2006
	Intäkter uppdragsverksamheten	2 214	2 694
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	305	91
	Summa	2 519	2 785
Not 2	Finansiella intäkter	2007	2006
	Ränteintäkter avseende räntekontot i Riksgäldskontoret	1 081	714
	Övriga finansiella intäkter	167	63
	Summa	1 248	777
Not 3	Kostnader för personal	2007	2006
	Lönekostnader exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	141 253	137 853
	Summa	141 253	137 853
Not 4	Finansiella kostnader	2007	2006
	Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret	564	551
	Övriga finansiella kostnader	723	215
	Summa	1 287	766
Not 5	Uppbördsverksamhet	2007	2006
	Avgifter för årlig revision	132 215	120 538
	Summa	132 215	120 538

Not 6	Årets kapitalförändring	2007	2006
	Uppdragsverksamhet		
	– internationella uppdrag	435	262
	Periodiseringsdifferenser		
	– driftverksamhet	-13 676	-1 661
	– uppbördsverksamhet	1 214	635
	– projekt finansierat med balanserat kapital	-278	-
	Summa	-12 305	-764

Kapitalförändringen visar dels ett överskott i den internationella uppdragsverksamheten, dels en periodiseringsdifferens mellan de kostnader/intäkter som Riksrevisionen redovisar och de utgifter/inkomster som avräknats statsbudgeten.

Balansräkning

Not 7	Balanserade utgifter för utveckling	2007	2006
	Ingående anskaffningsvärde	17 445	17 445
	Årets anskaffningar	1 055	
	Utgående anskaffningsvärde	18 500	17 445
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-17 445	-13 341
	Årets avskrivningar	-176	-4 104
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-17 621	-17 445
	Summa	879	0
Not 8	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2007	2006
	Ingående anskaffningsvärde	1 704	1 663
	Årets anskaffningar	173	41
	Utgående anskaffningsvärde	1 877	1 704
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 318	-1 000
	Årets avskrivningar	-261	-318
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 579	-1 318
	Summa	298	386

Not 9	Förbättringsutgifter på annans fastighet	2007	2006
	Ingående anskaffningsvärde	15 411	15 395
	Årets anskaffning	0	16
	Utgående anskaffningsvärde	15 411	15 411
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-9 837	-6 726
	Årets avskrivningar	-3 114	-3 111
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-12 951	-9 837
	Summa	2 460	5 574
Not 10	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2007	2006
	Ingående anskaffningsvärde	25 682	25 936
	Årets anskaffning	1 923	1 009
	Avyttringar	-592	-1 263
	Utgående anskaffningsvärde	27 013	25 682
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-14 648	-10 880
	Årets avskrivningar	-4 292	-4 901
	Avyttring	518	1 132
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-18 422	-14 649
	Summa	8 591	11 033
Not 11	Periodavgränsningsposter	2007	2006
	Förutbetalda hyreskostnader	6 517	6 115
	Övriga förutbetalda kostnader	728	1 069
	Upplupna intäkter	1 214	536
	Summa	8 459	7 720
Not 12	Avräkning med statsverket	2007	2006
	Ingående balans	-44 938	-55 975
	<i>Avräknat mot statsbudgeten</i>		
	Inkomsttitlar	-132 076	-119 903
	Anslag	320 760	308 546
	<i>Avräknat mot statsverkets checkräkning</i>		
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-310 972	-295 137
	Inbetalningar, ej räntebelagt flöde SCR	134 128	119 749
	Utbetalningar SCR	-2 753	-2 218
	Summa	-35 851	-44 938

Not 13	Balanserad kapitalförändring	2007	2006
	Avgiftsfinansierad verksamhet:		
	– viss årlig revision	899	899
	Avgiftsfinansierad verksamhet:		
	– internationella uppdrag	6 486	6 224
	Periodiseringsdifferenser	–34 211	–33 185
	<i>Utgående balans</i>	<i>–26 826</i>	<i>–26 062</i>
Not 14	Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	2007	2006
	Ingående avsättning	9 120	12 017
	Årets pensionskostnad	4 496	584
	– varav pensioner, delpensioner	812	584
	– varav liknande förpliktelser	3 684	0
	Årets pensionsutbetalningar	–3 521	–3 481
	– varav pensioner, delpensioner	–3 377	–3 481
	– varav liknande förpliktelser	–144	0
	<i>Summa utgående avsättning</i>	<i>10 095</i>	<i>9 120</i>
Not 15	Lån i Riksgäldskontoret	2007	2006
	Ingående balans	17 579	28 526
	Nya lån	2 141	2 204
	Årets amorteringar	–7 672	–13 151
	<i>Utgående balans</i>	<i>12 048</i>	<i>17 579</i>
	Beviljad låneram 40 miljoner kronor		
Not 16	Leverantörsskulder	2007	2006
	Leverantörsskulder	9 599	4 927
	Leverantörsskulder, utländska	219	81
	<i>Summa</i>	<i>9 818</i>	<i>5 008</i>

Not 17	Periodavgränsningsposter	2007	2006
	Semester- och löneskuld inkl. avgifter	24 707	23 475
	Upplupen pensionsavgift 2003-2006	9 055	–
	Övriga upplupna kostnader	3 893	2 479
	Oförbrukade bidrag – utomstatliga	318	47
	Summa	37 973	26 001

Not 18 Redovisning mot bemyndiganden

Riksrevisionen har en viktig roll när det gäller internationella biståndsinsatser avseende institutionsuppbyggnad och korruptionsbekämpning. Insatserna löper ofta över flera år varför Riksrevisionen bemyndigats att ingå åtaganden som medför utgifter under senare budgetår än det år statsbudgeten avser.

Utestående åtaganden som täcks av redan anvisat anslag uppgår till 1,2 miljoner kronor.

Not 19	Finansieringsanalys	2007	2006
	Kostnader enligt resultaträkningen	–333 186	–313 163
	Realisationsförlust	73	13
	Avskrivningar	7 843	12 426
	Avsättningar	975	–2 897
	Summa	–324 295	–303 621

Uppgifter om ledande befattningshavare

Styrelseledamöters och suppleanters uppdrag 2007

Enligt 7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska styrelseledamöters och suppleanters uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag redovisas (utredningsuppdrag i myndighetsform ingår inte i sammanställningen).

Ordinarie ledamöter

Eva Flyborg	Stiftelsen H.M. Konungens Jubileumsfond för Ungdom i Sverige
Tommy Waidelich	Riksbanksfullmäktige, suppleant
Anne-Marie Pålsson	GL Beijer AB Länsförsäkringar AB Länsförsäkringar Skåne AB, v. ordf. HQ AB Stiftelsen Institutet för Framtidsfrågor Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond, suppleant
Carina Adolfsson Elgestam	Länsstyrelsen i Kronobergs län Naturvårdsverket (under del av året) Uppvidingehus AB (under del av året)
Ewa Thalén Finné	Statens strålskyddsinstitut SkåNet AB, v. ordf. (under del av året)
Alf Eriksson	Länsstyrelsen i Hallands län Statens gentekniknämnd Stiftelsen IVL Svenska Miljöinstitutet AB
Per Rosengren	Mariestad Töreboda Energi AB, suppleant
Björn Hamilton	Post- och telestyrelsen
Margareta Andersson	Systembolaget (under del av året)
Helena Hillar Rosenqvist	Riksåklagaren rådgivande nämnd (under del av året)
Rose-Marie Frebran	Centrum för lättläst, ordf. Granskningsnämnden för radio och TV Malmbergs Elektriska AB ÖSK Elitfotboll AB

Suppleanter

Agneta Lundberg	Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning, v. ordf.
Ulla Löfgren	Länsstyrelsen i Västerbottens län Brottsoffermyndighetens nämnd
Leif Pettersson	Valrossen AB Boden Kommunföretag AB, suppleant
Carl-Erik Hedlund	Stockholms hamn AB Kapellskär Hamn AB Påhlmans Handelsinstitut AB AB Svensk Tidskrift
Phia Andersson	–
Marie Engström	Skatteverket
Lennart Hedquist	Länsstyrelsen i Uppsala SBC Sveriges Bostadsrättscentrum AB, ordf. Handelsbankens Fonder AB
Birgitta Carlsson	–
Tobias Krantz	Offentliga sektorns särskilda nämnd
Ingegerd Saarinen	–
Helena Höij	Naturhistoriska riksmuseet, ordf. Länsstyrelsen i Stockholms län Hjälpmiddelsinstitutet, ordf.

Ersättningar och förmåner som utbetalats under 2007

(beloppen anges i kronor)

Riksrevisorer

Lennart Grufberg	1 029 468
Karin Lindell	1 257 861
Eva Lindström	1 250 372

Styrelseledamöter

Eva Flyborg	123 060
Tommy Waidelich	92 820
Anne-Marie Pålsson	33 040
Carina Adolfsson Elgestam	32 340
Ewa Thalén Finné	32 690
Alf Eriksson	33 040
Per Rosengren	35 200
Björn Hamilton	33 590
Margareta Andersson	33 290
Helena Hillar Rosenqvist	34 370
Rose-Marie Frebran	32 340

Styrelsesuppleanter

Agneta Lundberg	700
Ulla Löfgren	1 400
Leif Pettersson	1 400
Carl-Erik Hedlund	0
Phia Andersson	0
Marie Engström	0
Lennart Hedquist	700
Birgitta Carlsson	0
Tobias Krantz	0
Ingegerd Saarinen	0
Helena Höij	2 100

Framtida åtaganden

Lennart Grufberg är efter förordnandetiden berättigad till hel chefs pension. Därvid förutsätts att endast den bästa av de båda pensionerna, chefs pension eller förordnandepension, betalas ut. Grufberg tillerkänns utöver pension enligt ovan en kompletterande avgångsersättning från förordnandetidens slut till den månad han fyller 65 år. Ersättningen beräknas som skillnaden mellan den då aktuella grundlönen för en riksrevisor jämte det administrativa lönetillägget, å ena sidan, och vad han är berättigad till i chefs pension, å andra sidan. Ersättningen ska minskas med vad Grufberg under den aktuella perioden dels uppbär i ersättning enligt 13 § andra stycket förordningen (1995:1038) om chefs pensioner, dels uppbär som inkomst av uppdrag utomlands, som inte beskattas i Sverige. Från avräkningen undantas inkomster, som på årsbasis inte överstiger 18 000 kronor.

I övrigt gäller att för anställning som riksrevisor ska gälla förordningen (1995:1038) om statliga chefs pensioner, vilken antagits av riksdagens förvaltningsstyrelse för tillämpning inom riksdagen och dess myndigheter (RFS 1996:4). Dock gäller att rätt till hel pension uppnås efter en förordnandetid på sju år samt att den som fullgjort ett sådant sjuårsförordnande är undantagen från ålderskraven för erhållande av pension.